

Zápisnica zo 4. zasadnutia Monitorovacieho výboru pre Operačný program Kvalita životného prostredia

20. júna 2017, 10.00 hod.,
Falkensteiner Hotel Bratislava, Pilárikova ulica 5, 811 03 Bratislava

Zúčastnení: podľa priloženej prezenčnej listiny

V poradí 4. zasadnutie Monitorovacieho výboru pre Operačný program Kvalita životného prostredia (ďalej len „monitorovací výbor“) otvoril minister životného prostredia Slovenskej republiky László Sólymos (ďalej len „minister“) ako predseda monitorovacieho výboru. V úvode privítal členov monitorovacieho výboru, zástupcov Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre mestskú a regionálnu politiku (ďalej len „DG REGIO“) - pána Andreasa von Buscha, vedúceho oddelenia pre Českú republiku a Slovensko, ako aj pána Miroslava Dybowského. Zároveň členov monitorovacieho výboru informoval, že na 4. zasadnutie monitorovacieho výboru bola v súlade s čl. 9 štatútu monitorovacieho výboru prizvaná ako pozorovateľka aj pani Ľubomíra Kubišová, generálna tajomníčka služobného úradu Ministerstva životného prostredia SR, ktorá sa zúčastní rokovania monitorovacieho výboru v dopoludňajších hodinách.

V svojom príhovore minister stručne zhrnul výsledky dva a pol ročnej implementácie Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“), ktorý je, ako uviedol z pohľadu výšky alokácie z fondov EÚ druhým najväčším programom v Slovenskej republike. Implementovať tento operačný program je pre Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) ako riadiaci orgán výzvou, nakoľko ide o dopytovo orientovaný program a jeho úspešnosť závisí nielen od záujmu potenciálnych žiadateľov o vyhlásenie výzvy, ale najmä od toho, ako sú následne jednotliví prijímatelia schválených projektov pripravení a schopní ich implementovať. Zo skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013 zdôraznil, že úspešná implementácia operačného programu závisí aj od správneho nastavenia jednotlivých procesov, či už vo fáze vyhlasovania výziev alebo následne v samotnej implementácii jednotlivých projektov. Ako problémová je nadálej vnímaná oblast verejného obstarávania. Napriek tomu, že žiadateľ je povinný už vo fáze predloženia žiadosti o nenávratný finančný príspevok mať vyhlásené verejné obstarávanie, táto oblast zaostáva a kvôli opakovaniu verejných obstarávanií a pochybeniam v tomto procese sa spomaľuje aj nábeh realizácie projektov. K júnu 2017 riadiaci orgán pre OP KŽP vyhlásil spolu 32 výziev a písomných vyzvaní v celkovej alokácii približne 2,17 mld. €, čo predstavuje takmer 70 % z alokácie operačného programu. OP KŽP tak v súčasnosti patrí do prvej trojice programov s najvyšším objemom alokovaných prostriedkov vo výzvach v pomere k celkovej alokácii programu. V súlade s harmonogramom výziev na rok 2017 má riadiaci orgán pre OP KŽP do konca roka 2017 ambíciu vyhlásiť výzvy a písomné vyzvana, ktoré pokryjú čo možno v najväčšej miere zvyšok voľnej alokácie operačného programu. Spomenuté však nezávisí len od MŽP SR, ale aj od sprostredkovateľských orgánov, ktorími sú Ministerstvo vnútra SR (MV SR) a Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA). Ďalej poukázal aj na to, že potrebné je zlepšiť čerpanie, keďže do čerpania zatial vstupujú len prioritné osi 1 a 4, avšak na základe vyhlásených výziev

pre prioritnú os 2 možno očakávať nábeh čerpania aj v tejto prioritnej osi. Pokial' ide o prioritnú os 3, tu bude potrebné vyhlásiť ďalšie výzvy pre podporu zvýšenia čerpania. Na záver zaželal členom monitorovacieho výboru konštruktívny priebeh zasadnutia a uviedol, že predmetom zasadnutia bude aj poskytnutie bližších informácií týkajúcich sa čerpania, ako aj schvaľovanie dokumentov, ktoré ovplyvňujú ďalší progres v dosahovaní stanovených cieľov.

Zároveň minister informoval členov monitorovacieho výboru, že sa nebude môcť zúčastniť celého zasadnutia monitorovacieho výboru z dôvodu iných neodkladných pracovných povinností a preto bude po jeho odchode, v súlade s ustanovením článku 4 odseku 2 štatútu monitorovacieho výboru, vykonávať funkciu predsedu monitorovacieho výboru a viest' toto zasadnutie pani Alexandra Magulák, generálnej riaditeľke sekcie environmentálnych programov a projektov.

Následne minister predložil členom monitorovacieho výboru návrh na zmene programu. Zmena sa týkala zaradenia bodu týkajúceho sa národných projektov, keďže sú pripravované rezortou organizáciou MŽP SR - Slovenskou agentúrou životného prostredia, hned' za bod schvaľovanie Výročnej správy Operačného programu Kvalita životného prostredia. V tejto súvislosti minister informoval, že pri dopracovaní národného projektu sa vychádzalo z analýzy postojov dospelej slovenskej populácie voči ochrane životného prostredia. Z analýzy vyplynuli znepokojivé skutočnosti ohľadom postojov, ako aj informovanosti slovenskej verejnosti. Ako uviedol, ľudia majú dnes laxný vzťah k životnému prostrediu, nakoľko ho majú aj ku krajine, v ktorej žijú. Verejnosc' pocituje nedostatočnú informovanosť vo všetkých oblastiach životného prostredia. Zmeny v národnom projekte smerujú preto k viditeľnejšej a efektívnejšej komunikácii smerom k celej populácií. Ambíciou tohto národného projektu je zintenzívnenie problematiky životného prostredia vo verejnom priestore a v médiách, samozrejme zosúladenie navrhovaných aktivít s technickým možnosťami v súčasnosti. Čo sa týka ďalšieho programu monitorovacieho výboru, následne by odznela informácia o aktuálnom stave implementácie OP KŽP a potom by bol predložený návrh revízie OP KŽP. V poobedňajšej časti zasadnutia by poradie bodov zostalo zachované (*pozn.: členovia monitorovacieho výboru mali upravený program 4. zasadnutia k dispozícii na stoloch*).

Pred samotným hlasovaním o zmene programu minister skonštatoval, že na zasadnutí monitorovacieho výboru sú prítomné viac než dve tretiny všetkých členov výboru, t.j. 31 zo 40 členov monitorovacieho výboru, takže v súlade s ustanoveniami štatútu monitorovacieho výboru je výbor uznaniaschopný, pričom na schválenie návrhov je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov t.j. 16 členov monitorovacieho výboru.

Záver: *V súlade s čl. 8 štatútu monitorovacieho výboru bol monitorovaci výbor uznaný ako uznaniaschopný.*

Minister potom vyzval členov monitorovacieho výboru na hlasovanie k upravenému návrhu programu.

Program:

- 1) Úvod
- 2) Výročná správa o vykonávaní OP KŽP za rok 2016 – *na schválenie*
- 3) Zámery národných projektov – *na schválenie*
- 4) Informácia o aktuálnom stave implementácie OP KŽP – *na vedomie*
- 5) Návrh revízie OP KŽP – *na schválenie*
- 6) Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 – so zameraním na drevnú biomasu – *na schválenie*
- 7) Návrh aktualizácie Plánu hodnotenia OP KŽP – *na schválenie*

- 8) Informácia o realizovaných informačných a komunikačných aktivitách
v rámci OP KŽP v roku 2016 a plánovaných informačných a komunikačných aktivitách
v rámci Ročného komunikačného plánu OP KŽP na rok 2017 – *na vedomie*
- 9) Informácia o stave realizácie finančných nástrojov v rámci
OP KŽP – *na vedomie*
- 10) Informácia o výsledkoch činnosti pracovnej skupiny monitorovacieho výboru - *na vedomie*
- 11) Rôzne
- 12) Záver

Hlasovanie členov:

Prítomných: 31

Za: 31

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Záver: Monitorovací výbor schválil program 4. zasadnutia monitorovacieho výboru.

Po hlasovaní sa minister podľakoval členom monitorovacieho výboru za ústretový prístup pri schválení návrhu programu a požiadal zástupcov Európskej komisie o ich úvodný prihovor.

Pán Andreas von Busch (zástupca Európskej komisie, DG REGIO, vedúci oddelenia pre Českú republiku a Slovensko) podľakoval ministrovi za slovo a ocenil, že sa koná monitorovací výbor a predmetom diskusie je agenda, ktorá sa zameriava na pokrok v implementácii OP KŽP. Ako uviedol, uvedomuje si, že ide o operačný program, ktorý dosiahol významný progres, najmä z pohľadu vyhlásenia výziev. Európska komisia (ďalej len „EK“) však očakáva, že tento krok bude nasledovaný implementáciou, ktorá sa potom prejaví v lepšom čerpaní, v zasielaní žiadostí o platbu na EK. Pre EK je dôležité dosiahnutie čerpania, dosiahnutie absorpcie v konkrétnych členských štátoch, čo bolo vyjadrené aj na viacerých stretnutiach EK s Centrálnym koordinačným orgánom a riadiacimi orgánmi. Nejde teda len o zabezpečenie splnenia pravidla n + 3 tak, aby nedošlo k dekomitmentu programu. EK chce dosiahnuť, aby rozhodovanie o viacročnom finančnom rámci alebo o budúcom pridelení finančných prostriedkov SR mohlo zohľadniť, že investície v SR sú potrebné, najmä v oblasti životného prostredia a že sektor životného prostredia je dôležitý a môže zabezpečiť absorpciu zdrojov. Ďalej uviedol, že dôležitým prvkom absorpcie sú určité výzvy, ale aj národné projekty. EK nie je proti národným projektom, ale má v úmysle zabezpečiť, aby národné projekty po rozhodnutí monitorovacieho výboru o zámere projektu boli schopné rýchlo absorbovať zdroje a aby po určitom čase v prípade, že ich národný projekt nedokáže absorbovať, bol tento národný projekt nahradený inými možnosťami absorpcie. Z tohto dôvodu očakáva aj plodnú diskusiu na zasadnutí. Dodal, že sú aj ďalšie dôležité body, ako schvaľovanie výročnej správy, pravdepodobne aj diskusia k revízii OP KŽP, ale v neposlednom rade je tu aj otázka národných projektov.

Pán Miroslaw Dybowski (zástupca Európskej komisie, DG REGIO, oddelenia pre Českú republiku a Slovensko - desk officer pre OP KŽP) podľakoval ministrovi za slovo. Zmienil sa, že OP KŽP predstavuje mimoriadnu príležitosť pri modernizácii environmentálnej infraštruktúry. Okrem vyčerpania finančných prostriedkov, čo je záležitosť, o ktorej sa bude na zasadnutí diskutovať, je potrebné, aby sa finančné prostriedky vynaložili efektívne. Preto, samozrejme, sa pokračuje v čerpaní a vyhľadáva sa dekomitmentu je hlavným cieľom ako dosiahnuť a priniesť výsledky. Účinnosť výsledkov je však konečným cieľom, ktorý je nevyhnutné nakoniec dosiahnuť. Z tohto dôvodu, ako uviedol, by chcel požiadat riadiaci orgán a všetkých zúčastnených, aby to vzali do úvahy pri diskusii o národných projektoch. To sa vzťahuje aj na biomasu a nakoniec sa týka aj monitorovania dosahovania cieľov, výsledkových

ukazovateľov, výstupových ukazovateľov a prispôsobovania investičnej politiky na neustále meniace sa potreby.

Minister podčakoval za úvodný príhovor zástupcom EK a požiadal pani Magulák, aby informovala o zmenách v členstve monitorovacieho výboru, ku ktorým došlo od ostatného zasadnutia monitorovacieho výboru dňa 12. mája 2016. Pani Magulák informovala o zmenách týkajúcich sa členstva za: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, kde bola za členku monitorovacieho výboru vymenovaná *pani Gabriela Fischerová*, generálna riaditeľka sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia namiesto pána Miloša Grajcara; za Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu bola za členku monitorovacieho výboru vymenovaná *pani Denisa Žiláková*, generálna riaditeľka sekcie Centrálny koordináčny orgán, namiesto pani Aleny Sabelovej; za Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky bol za člena monitorovacieho výboru vymenovaný *pán Juraj Méry*, namiesto pani Kataríny Rochovskej; za Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, bola za členku monitorovacieho výboru vymenovaná *pani Alexandra Novotná*, namiesto pani Jarmily Trenčanskej; za Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky bol za člena vymenovaný *pán Juraj Gmíterko*, namiesto Andreja Uhrínovej; za Banskoobstrický samosprávny kraj bola za členku monitorovacieho výboru vymenovaná *pani Daniela Bimová*, namiesto pána Vladimíra Kleina; za Zväz stavebných podnikateľov Slovenska bol za člena vymenovaný *pán Pavol Kováčik*, namiesto pán Zsolta Lukáča. Ďalej informovala, že k zmene došlo aj v prípade pozorovateľa za Ministerstvo zdravotníctva SR, ktorým je *pán Marek Gočník*, namiesto pani Beatrix Bárány; za Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu je pozorovateľkou monitorovacieho výboru *pani Jana Pindiaková*, namiesto pána Mareka Tišťana; za Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR je pozorovateľom *pán Ondrej Söke*, namiesto pána Michala Vaculu; za Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity je pozorovateľkou *pani Marcela Prihelová*, namiesto pána Eduarda Čonku.

Overovateľ zápisnice:

Následne pani Magulák opäťovne informovala členov, že monitorovací výbor je uznášaniaschopný. Ako uviedla, na zasadnutí je v súčasnej chvíli prítomných 32 členov monitorovacieho výboru z celkového počtu 40 členov a skonštatovala, že v zmysle čl. 5 ods. 6 rokovacieho poriadku je na právoplatné schválenie uznesenia potrebné súhlasné stanovisko nadpolovičnej väčšiny prítomných členov monitorovacieho výboru, t.j. minimálne 17 prítomných členov.

Minister teda v zmysle čl. 4 ods. 3 rokovacieho poriadku pristúpil k schváleniu overovateľa zápisnice. Za overovateľa zápisnice bol navrhnutý pán Juraj Gmíterko z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Žiadny z prítomných členov monitorovacieho výboru nevzniesol pripomienku k návrhu overovateľa zápisnice a monitorovací výbor schválil pána Gmíterka za overovateľa zápisnice.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 32

Za: 31

Proti: 0

Zdržal sa: 1

Záver: Monitorovací výbor schválil overovateľa zápisnice.

Následne minister v súlade s čl. 2 ods. 2 rokovacieho poriadku informoval členov monitorovacieho výboru, že podklady k jednotlivým bodom rokovania boli zaslané elektronicky

dňa 6. júna 2017. Zároveň boli členovia a pozorovatelia monitorovacieho výboru požiadani o zaslanie prípadných pripomienok k dokumentom zaradeným na jeho rokovanie do 14. júna 2017. K uvedenému dátumu neboli v rámci pripomienkového konania doručené sekretariátu žiadne pripomienky.

BOD 2. Výročná správa o vykonávaní OP KŽP

Minister otvoril 2. bod programu, ktorým bolo schvaľovanie *Výročnej správy o vykonávaní OP KŽP za rok 2016*. Ako uviedol, návrh Výročnej správy o vykonávaní OP KŽP bol členom monitorovacieho výboru zaslaný ešte dňa 15. mája 2017 na pripomienkové konanie. Vyhadnotenie a spôsob zapracovania pripomienok bol členom monitorovacieho výboru zaslaný v tabuľke, ktorá bola ako súčasť balíku všetkých podkladov na zasadnutie zaslaná dňa 6. júna 2017. Pre informáciu ešte dodal, že po schválení členmi monitorovacieho výboru bude Výročná správa o vykonávaní OP KŽP predložená cez systém SFC2014 Európskej komisii. Následne požadal pani Miroslavu Hruškovú, riaditeľku odboru riadenia programov, o stručnú prezentáciu ohľadom Výročnej správy o vykonávaní OP KŽP.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Po ukončení prezentácie minister otvoril diskusiu k Výročnej správe o vykonávaní OP KŽP. Do diskusie sa neprihlásil žiadny z členov monitorovacieho výboru.

Následne minister požadal členov monitorovacieho výboru o hlasovanie o Výročnej správe o vykonávaní OP KŽP.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 32

Za: 32

Proti: 0

Zdržali sa: 0

Záver: Monitorovací výbor schválil Výročnú správu o vykonávaní OP KŽP.

BOD 3. Zámery národných projektov

Minister uviedol 3. bod programu, ktorým bolo schvaľovanie zámerov národných projektov. Ako dodal, ide o bod programu, o presunutie ktorého žiadal v úvode zasadnutia. Predmetom tohto bodu je aktualizácia jedného už existujúceho projektového zámeru národného projektu a predloženie jedného nového projektového zámeru národného projektu. Prijímateľom je v oboch prípadoch Slovenská agentúra životného prostredia (ďalej len „SAŽP“). Na žiadost člena monitorovacieho výboru pána Martina Lakandu, generálneho riaditeľa SAŽP, boli k tomuto bodu v súlade s ustanoveniami čl. 9 štatútu monitorovacieho výboru na rokovanie prizvaní aj experti SAŽP, konkrétnie pán Andrej Švec, pán Ivan Doletina a pán Michal Klaučo.

Najskôr sa minister bližšie vyjadril k existujúcemu projektovému zámeru, ktorý už bol schválený Monitorovacím výborom pre OP KŽP dňa 28. 4. 2015. Ako uviedol, ide o aktualizáciu projektového zámeru národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*, pričom k predloženiu aktualizácie na schválenie sa pristúpilo najmä z dôvodu prehodnotenia navrhovaných informačných aktivít a s tým súvisiaceho zníženia alokácie na národný projekt.

Dalej minister informoval, že druhý projektový zámer je projektový zámer nového národného projektu s názvom *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom*

prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska. Keďže SAŽP ako prijímateľ národného projektu bola schválená v rámci platného znenia OP KŽP, predmetom schvaľovania monitorovacím výborom sú obsahové náležitosti zámeru národného projektu. V prípade schválenia zámeru národného projektu monitorovacím výborom bude tento projektový zámer doplnený do zoznamu národných projektov OP KŽP. Členovia monitorovacieho výboru boli ďalej informovaní, že v rámci pripomienkového konania v prípade nového projektového zámeru neboli zo strany členov monitorovacieho výboru doručené žiadne pripomienky.

Minister požiadal pána Lakandu, aby odprezentoval zmeny, ktoré boli predmetom aktualizácie zámeru národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku* a tiež poskytol podrobnejšiu informáciu o jednotlivých aktivitách tohto národného projektu a tiež aby následne uviedol aj nový zámer navrhovaného národného projektu s názvom *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*.

Pán Lakanda podľakoval za slovo, pričom informoval prítomných členov, že sú pripravené dve prezentácie týkajúce sa zámerov národných projektov. Jedna z nich sa týka aktualizácie národného projektu, v rámci ktorej bude možné vidieť aj progres, ktorý nastal pri tvorbe aktualizovaného zámeru a druhá prezentácia sa týka nového zámeru národného projektu.

Pán Lakanda požadal pána Doletinu, aby prezentoval zmeny, ktoré nastali v aktualizovanom zámere národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*.

Následne pán Lakanda požadal pána Klauča, aby oboznámil prítomných s podrobnosťami a schémou implementácie zámeru národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*.

Prezentácie – zverejnené v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Minister podľakoval za prezentácie uvedených zámerov národných projektov. V krátkosti uviedol, že experti pôsobiaci v oblasti životného prostredia, ako aj experti z MŽP SR dospeli k záveru, že potrebné aktualizovať zámer národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*, ktorý bol v roku 2015 schválený monitorovacím výborom. Vychádzalo sa z toho, ako už spomíнал aj pán Dybowski v úvodnom slove, aby sa finančné prostriedky čerpali efektívne a aby mali čo najväčší osloh, a teda smerovali tam, kde riadiaci orgán vidí najväčšiu perspektívnu. To je aj dôvod, prečo sa rok pripravovala aktualizácia uvedeného projektového zámeru a je potrebné po tvrdej ročnej práci pristúpiť k realizácii projektu. Podľakoval sa všetkým, ktorí sa na aktualizácii podieľali.

Potom minister otvoril k predloženým zámerom národných projektov diskusiu.

Pani Viera Krakovská (Združenie miest a obcí Slovenska) uviedla, že zámer národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska* vita. Upozornila však na to, že projekt zameraný na Zelené obce Slovenska môže byť ohrozený aj vzhľadom na potrebu predkladania listov vlastníctva, resp. vysporiadania majetkovoprávnych vzťahov, keďže mnohé lokality na území SR nie sú vysporiadané, resp. sú aj na pozemkoch, ktoré obec preberala pri delimitácii majetku. Zároveň ako diskutabilný označila aj prenájom lokality, kde bude obec realizovať projekt v prospech skvalitnenia života občanov, keďže rozpočtové pravidlá sú nastavené tak, že obec

nesmie zhodnocovať cudzí majetok. Môže dôjsť k tomu, že subjekt, ktorý obci prenajme lokalitu na 5 rokov, nemusí už po 5 rokoch pokračovať v prenájme a tým obec zhodnotí cudzí majetok. Ako ďalej uviedla, ZMOS víta aj druhý zámer národného projektu, avšak je potrebné bližšie pozrieť sa na to, ako sa budú vyhodnocovať merateľné ukazovatele.

Pán Oliver Kovács (Košický samosprávny kraj) uviedol, že víta oba zámery národných projektov, predovšetkým zámer národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*. Následne vzniesol otázku, prečo nemôže byť vyhlásená výzva na takéto projekty priamo z prioritnej osi a prečo je uvedený projekt priamo implementovaný SAŽP, keďže z jeho pohľadu ide o činnosť, ktorú má SAŽP priamo vo svojej kompetencii vykonávať. Taktiež vyjadril obavu, či finančné prostriedky nebudú použité priamo na prevádzku SAŽP.

Pán Lakanda vysvetlil, že systém implementácie je už nastavený v OP KŽP. Rozhodnutie íst' formou národného projektu vyplýva z toho, že umožňuje tzv. „regranting“, ktorý dovoľuje podporiť väčšie množstvo projektov, t. j. 390 a zjednodušíť systém implementácie, a to formou poukážok. Každý, kto sa zaregistruje formou elektronického systému a splní podmienky, dostane poukážku, ktorú si následne uplatní. Väčšina finančných prostriedkov bude smerovaná práve na výsadbu, ako podporu prvkov zelenej infraštruktúry, nie na posilňovanie personálu SAŽP alebo financovania SAŽP. Práve naopak, SAŽP využila svoje schopnosti, možnosti a potenciál, ktoré sú už existujúce, na rýchlejšiu implementáciu podpory realizácie prvkov zelenej infraštruktúry.

Pán Klaučo doplnil, že SAŽP ako prijímateľ národného projektu je už zadefinovaná priamo v OP KŽP a takmer celý objem finančných prostriedkov 7 mil. € bude smerovať priamo na podporu obcí. Ako objasnil, max. do výšky 10 % môžu byť vynaložené nepriame výdavky na riadenie národného projektu, čo nebude v tomto prípade ani dosiahnuté. V súčasnosti je alokovaných cca 300 – 400 tis. € na riadenie, čo zahŕňa projektový manažment, finančný manažment, publicitu, schvaľovanie, odborné hodnotenie. Ako zhrnul, je vidieť, že finančné prostriedky priamo smerujú do „ozelenenia“ a ekologizácie obcí. Čo sa týka povahy činnosti SAŽP, existuje osobitný Program obnovy dediny, pričom o doplnenie informácie k nemu požiadal pána Lakandu.

Pán Lakanda objasnil, že v rámci tohto programu sú podporované aj opatrenia na budovanie zelenej infraštruktúry, z čoho vyplýva, že SAŽP má prehľad o potrebách jednotlivých obcí, ako aj schopnosť implementovať projekty zamerané na takéto opatrenia. A práve to bolo klúčovým faktorom, pre ktorý sa SAŽP rozhodla takýto národný projekt implementovať. Počas 20 ročnej história implementácie Programu obnovy dediny bolo každoročne podporených cez 290 – 300 podobných projektov a z toho približne polovica bola zameraná na budovanie zelenej infraštruktúry. Práve tieto predpoklady a poznanie problematiky je na strane SAŽP výhodou.

Pani Hrušková v odpovedi na otázku pána Kovácsa doplnila, že okrem národného projektu sa podpora zelenej infraštruktúry, resp. prvkov na posilnenie biodiverzity bude realizovať aj cez výzvu. To znamená, že pre túto aktivitu nie je národný projekt jedinou formou, ako sa môžu obce zapojiť do budovania zelenej infraštruktúry. Cieľom národného projektu, tak ako už bolo spomínané, aj vzhľadom na plánovanú hodnotu ukazovateľa, vysoký počet obcí a skúsenosti SAŽP s realizáciou Programu obnovy dediny, bolo nájsť zjednodušený spôsob, zvlášť pre menšie obce, ako podporiť ich projekty. Druhým komponentom podpory tejto aktivity je aj dopytovo – orientovaná výzva na podporu prvkov zelenej infraštruktúry, ktorá je naplánovaná v harmonograme na tento rok 2017. Predmetom tejto výzvy však nebudú len aktivity na budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v obci, ale aj aktivity na odstraňovanie inváznych

druhov rastlín a na vypracovanie dokumentov, čiže regionálnych miestnych a územných systémov ekologickej stability. V rámci tejto výzvy si môžu predložiť žiadosti o NFP hlavne mestá a obce, ktoré majú kapacity aj na zložitejší manažment projektu. Jej alokácia je 13 mil. €, takže približne dvojnásobná ako je alokácia tohto národného projektu.

Pani Ondrejčáková (Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti) informovala členov monitorovacieho výboru, že jednou z tém, ktorej sa venujú na úrade sú otvorené dátá. V rámci tejto témy bol uskutočnený prieskum o najžiadanejších datasetoch, pričom najžiadanejšimi dátami boli datasety týkajúce sa oblasti kvality životného prostredia. Z prednesených informácií ohľadne zverejnených datasetov za rok 2016 na Rade mimovládnych MVO vyplynulo, že MŽP SR má týchto datasetov zverejnených veľmi málo. Z uvedeného dôvodu apelovala na zástupcov SAŽP na proaktívne zverejňovanie dát o stave životného prostredia na Slovensku.

Pani Katarína Náhliková (Žilinský samosprávny kraj) vzniesla otázku k zámeru národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*, a to na základe čoho bol stanovený počet prvkov zelenej infraštruktúry a v tejto súvislosti tiež stanovená výška finančnej sumy poukážky. A zároveň, čo sa týka zámeru národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*, aká je pridaná hodnota daného projektu, keďže podľa jej názoru to budí dojem, že ide o činnosť, ktorú už SAŽP vykonáva. Zároveň sa spýtala, ako sú nastavené aktivity projektu previazané aj s nástrojmi hodnotenia naplnenia ich cieľov a dosiahnutia reálnych výsledkov. Ako príklad uviedla aktivitu Informačná kampaň za čistejšie ovzdušie lokálne kúreniská a položila s tým súvisiacu otázku, aký bude nástroj na realizáciu, aby skutočne táto aktivita nebola iba o informovanosti, ale mala reálny dopad na zlepšenie situácie v tejto oblasti.

Minister požadal zástupcov SAŽP o vysvetlenie ohľadom nastavenia zámeru národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*.

Pán Klaučo zdôvodnil, že 390 prvkov je definovaný ako merateľný ukazovateľ v OP KŽP, kde je uvedených počet 390 prvkov zelenej infraštruktúry na celé územie SR, pričom ambíciou tohto projektu je aj tento ukazovateľ naplniť. Východiskom je teda samotný operačný program, ale aj skúsenosti SAŽP z realizácie Programu obnovy dediny a rozsahu podporených projektov.

Pán Lakanda doplnil pána Klauča, že SAŽP na základe skúseností vychádzajúcich z Programu obnovy dediny, dospeli k záveru, že suma do 20 tis. € je suma, kedy je takýto projekt jednoducho a efektívne zvládnuteľný obcou. Miera podpory je teda stanovená kombináciou údajov danej analýzy a východísk uvedených v samotnom operačnom programe. Následne reagoval aj na otázku pani Ondrejčákovej týkajúcu sa datasetov. Snahou SAŽP je informácie zverejňovať a preto bol v rámci prvého národného projektu zaradený medzi prierezové aktivity enviroportál druhej generácie, keďže zámerom SAŽP je zverejniť v maximálnej možnej miere čo najviac informácií a predstaviť ich verejnosti a zabezpečiť tak informovanosť. V rámci národného projektu sú okrem množstva informačných aktivít zameraných, na zabezpečenie zlepšenia informovanosti občanov o stave a kvalite životného prostredia, aj informácie o tom, ako môže stav a kvalitu životného prostredia zlepšovať. Čo sa týka lokálnych kúrenísk uviedol, že hlavným zámerom je informovať ľudí o tom, čo spôsobuje daná forma kúrenia, resp. spôsob vykurovania domácností, aký majú lokálne kúreniská dopad na stav kvality ovzdušia v danej lokalite a spôsob, akým môžu pristupovať k tomu, ak chcú obmedziť negatívny dopad na životné prostredie. V rámci projektu je 1200 aktivít, štruktúry sú vytvorené tak, že práve

poradensko – tematické centrá pre každú aktivitu, kde členmi sú aj zástupcovia mimovládnych organizácií (MVO), SAŽP, štátnej správy, ako aj odbornej verejnosti, navrhli najefektívnejšie spôsoby jednotlivej komunikácie voči definovaným cieľovým skupinám. Ako uviedol, čo sa týka pridanej hodnoty projektu, SAŽP je odbornou organizáciou a báza odborníkov, ktorá sa tvorila dlhé roky, ako aj vedomosti a skúsenosti, ktorými SAŽP disponuje, dovoľujú implementovať národný projekt. Prostredníctvom odborníkov SAŽP a odbornej verejnosti je možné efektívne informovať širokú verejnosť o kvalite životného prostredia, o stave, o jednotlivých procesoch, o formách zlepšovania, resp. ďalších skutočnostiach, čo bolo predstavené v národnom projekte.

Pani Gabriela Fischerová (generálna riaditeľka sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia MŽP SR) doplnila, že sú to práve lokálne kúreniská, ktoré výrazne prispievajú k smogovej situácii hlavne na lokálnej úrovni. Ako uviedla, riešenie tohto problému legislatívou nie je veľmi efektívne a preto je vhodné riešiť tento problém práve cielenou informačnou kampaňou. Taktiež sa v rámci aktivít apeluje na verejnosť aj spôsobom, aby ten, kto má plynové kúrenie a zároveň aj kúrenie na tuhé palivo, minimálne práve v kritických situáciách znečistenia ovzdušia využíval plyn. Čo sa týka zámeru národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*, prvak výsadby stromov v extravidé obce považuje za dôležitý, pretože práve miznutie stromov z extravidé je problémom aj z hľadiska ochrany ovzdušia, keďže sa zvyšuje prašnosť z polí a ciest. Zároveň uviedla, že tento národný projekt nie je príspevkom len vo vzťahu k biodiverzite, ale aj ku kvalite ovzdušia, resp. aj k adaptácii na zmenu klímy.

Pán Ladislav Šimko (Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu) uviedol, že je potrebné odkomunikovať prípadné doplnenie relevancie v zámere národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku* k ukazovateľom horizontálneho princípu Udržateľný rozvoj. Taktiež navrhol, aby bola v rámci projektu konkrétna problematika lokálnych kúrenísk riešená systémovou kampaňou v najmenej rozvinutých regiónoch. Zároveň zámer národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska* považuje za prínosný, pričom odporúča viac spolupracovať so ZMOS-om a stimulovať tie obce, ktoré majú záujem podieľať sa na aktivitách prospievajúcich k zlepšeniu kvality životného prostredia.

Minister ubezpečil, že spolupráca a aj intenzívna komunikácia SAŽP so ZMOS-om bude zabezpečená, keďže obce sú v národnom projekte konečným prijímateľom.

Pani Krakovská objasnila problematiku výrubu stromov popri cestách, resp. v obciach, pričom, ako uviedla, výrub stromov umožňovali aj zmeny v legislatíve, ale predovšetkým sa stromy vyrúbali hlavne z dôvodu odporúčania lekárov v nadväznosti na alergie, takže obec si svojvoľne nevyrubovala stromy.

Minister ubezpečil, že nejde o takýto druh kritiky voči obciam.

Pán Miroslav Mojžiš (MVO CEPA – Priatelia Zeme) vzniesol otázku týkajúcu sa naplnenia merateľného ukazovateľa na jeho cieľovú hodnotu uvedenú v OP KŽP, t.j. 390 prvkov zelenej infraštruktúry, pričom plánom je naplniť ich všetky v rámci národného projektu, a teda akú úlohu v tomto plnení budú zohrávať dopytovo orientované projekty, kolko priestoru je teda na plnenie cieľov OP KŽP v dopytovo - orientovanej výzve.

Pani Hrušková objasnila, že z jednej strany riadiaci orgán víta takto vysoko nastavený cieľ v rámci národného projektu na podporu 390 prvkov zelenej infraštruktúry. Z druhej strany aj zo skúsenosti s reálnou implementáciou projektov vieme, že nie vždy sa tieto ciele aj podarí na 100 % naplniť. Z toho vyplýva, že všetko, čo bude podporené v rámci dopytovo – orientovanej výzvy prispeje buď k dosiahnutiu alebo presiahnutiu tohto cieľa plánovej hodnoty ukazovateľa. Pre riadiaci orgán je podstatné to, že národný projekt poskytuje istotu, že splnenie cielovej hodnoty ukazovateľa bude zabezpečené.

Pani Martina Paulíková (Ekofórum – siet environmentálnych organizácií) ocenila posun, ktorý nastal v rámci zámeru národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku* oproti prvej verzii, a to aj napriek tomu, že niektoré názvy aktivít evokujú to, či nejde o podporu už prebiehajúcich aktivít. Vzniesla otázku, týkajúcu sa percentuálneho rozdelenia finančných alokácií pre jednotlivé oblasti, napr. voda, odpady a pod., keďže v niektorých prípadoch ide o nepomerné rozdelenie napr. 6 % a 33 %. Taktiež sa zaujímala, ako sa bude merať ovplyvnenie verejnosti aktivitami projektu a ako sa bude merať jeho úspešnosť.

Pán Lakanda uviedol, že alokácie boli stanovené na základe výpočtu spoločne aj za účasti riadiaceho orgánu, pričom do výpočtu vstupovali alokácie na jednotlivé aktivity a pomer dopytovo – orientovaných výziev a národného projektu. Rovnako vo výške pomoci boli premietnuté aj výsledky prieskumu, ktorý bol vykonaný SAŽP pred spracovaním národného projektu. Predmetom prieskumu boli postoje slovenského obyvateľstva k životnému prostrediu a k úrovni ich vedomostí, resp. informovanosti o stave životného prostredia. Tento prieskum bude zopakovaný zároveň aj počas implementácie národného projektu, ako aj po jeho ukončení v roku 2022. Na základe výsledkov prieskumu bude možné vyhodnotiť, či boli cielové skupiny správne identifikované a dosiahnuté očakávané výsledky a následne prípadne modifikované aktivity, tak aby boli ciele projektu naplnené.

Pán Rastislav Baláž (Bratislavský samosprávny kraj) vzniesol otázku, či je oprávnený aj Bratislavský samosprávny kraj, keďže zámer národného projektu je v tomto ohľade nejasný a javí sa, že v mieste realizácie projektu je Bratislavský kraj vylúčený, a teda aký je dôvod vylúčenia, keďže aj v Bratislavskom samosprávnom kraji by obce privítal projekt na biodiverzitu.

Pani Hrušková objasnila, že zdrojom financovania je Kohézny fond, a teda oprávneným územím na podporu v rámci národného projektu je celé územie SR, vrátane Bratislavského kraja, takže aj Bratislavský kraj je oprávnený.

Pán von Busch podľakoval za informácie ohľadom národného projektu. Zároveň uviedol, že z prezentácie prvého národného projektu vyplýva, že 26 mil. € bolo schválených v roku 2015, teda pred dvoma rokmi, ale certifikačnému orgánu nebola doteraz v tomto prípade predložená ani jedna žiadosť o platbu. Preto za otáznú považuje schopnosť SAŽP realizovať národný projekt efektívne, keďže národné projekty je potrebné rýchlo implementovať, pretože v opačnom prípade nie je dôvod na to, aby aktivity neboli realizované prostredníctvom výzvy. Po dvoch rokoch je teraz predkladaná úplne nová stratégia národného projektu, vrátane ďalších podrobností. Znamená to, že počas 2 rokov nebola jasná predstava, ako implementovať národný projekt. Je potrebné si uvedomiť, že nerealizácia národných projektov, a teda aj tohto konkrétneho, väzne ohrozí absorpčnú kapacitu Slovenska pri čerpaní finančných prostriedkov z fondov EÚ. Uvedené spomenul v dobrej viere, pretože to, čo je v súčasnosti na úrovni EÚ posudzované, je, že pracovníci, ktorí pripravujú na úrovni EÚ rozpočet, pozierajú na absorpčné prekážky a absorpčné prekážky, ktoré boli na Slovensku identifikované, sú predovšetkým

národné projekty, keďže národné projekty pridelili alokácie prijímateľom, ktorí tieto alokácie doteraz nedokázali využiť. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné na poslednom pracovnom stretnutí EK s CKO a riadiacimi orgánmi (Joint Working Programme) túto otázku prediskutovať. Národné projekty považuje za typický príklad toho, kde dochádza k omeškaniam.

Pán Dybowski uviedol, že je v kompetencii riadiaceho orgánu vybrať si najefektívnejší a najracionálnejší spôsob využitia prostriedkov, a teda EK nie je principiálne proti národným projektom, avšak upozorňuje na to, že by sa nemali používať príliš, pretože je presvedčený, že projekty dopytovo-orientované lepšie odzrkadľujú reakciu trhu a kapacitu zainteresovaných strán. Ako uviedol, vidí aj výhody národných projektov, ktorími sú hlavne rýchlejšia a zjednodušená, hladšia fáza implementácie programu. Tieto výhody však riadiaci orgán stráca, keďže ani po dvoch rokoch od schvaľovania národných projektov nedošlo k ich realizácii, čo sa týka aj ďalších dvoch národných projektov v rámci prioritnej osi 4. Z tohto dôvodu žiada riadiaci orgán, aby zvážil, či je v tejto oblasti skutočne potrebné pokračovať v ďalších aktivitách. Ak je to tak, že sa predkladá nový národný projekt, ktorý má tento monitorovací výbor schváliť, adresoval žiadost' riadiacemu orgánu, ako aj SAŽP ako prijímateľovi, aby sa vyhol ďalším oneskoreniam, pretože je nevyhnutné, aby prostriedky dosiahli zamýšľané ciele, čo sa ale nestane, ak nie sú vykonávané žiadne činnosti smerujúce k realizácii národných projektov.

Pani Magulák objasnila, že z piatich zámerov národných projektov, ktoré boli schválené monitorovacím výborom v r. 2015 boli na úrovni sprostredkovateľského orgánu Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (ďalej len „SIEA“) 4 zámerы národných projektov a jeden zámer národného projektu SAŽP, ktorý je aktualizovaný. Zdôraznila, že jediné čerpanie, ktoré bolo v roku 2016, bolo práve vďaka národnému projektu Zelená domácnostiam. Uviedla tiež, zámer národného projektu SAŽP sa nezačal realizovať v čase, ale dôvod, pre ktorý došlo k omeškaniu nie je vyhodnotený ako neschopnosť, resp. nepripravenosť SAŽP projekt realizovať, avšak je to práve kvôli prehodnocovaniu a zníženiu počtu jednotlivých aktivít, ako aj rozpočtu. Preto riadiaci orgán dospel k záveru, aby bol tento projekt ešte raz prerokovaný monitorovacím výborom. V prípade, ak by nebola schválená aktualizácia zámeru národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*, projekt by bol implementovaný tak, ako bol schválený v roku 2015. Čo sa týka národných projektov implementovaných SIEA, bolo vyhlásené vyzvanie a začala sa realizácia národného projektu *Zelená domácnostiam* a bol to práve jeden z projektov, kde bola na úrovni riadiaceho orgánu vykazovaná finančná implementácia. Za rok 2016 bolo vykázané čerpanie na úrovni 78 tis. €, a to na úrovni prioritnej osi 4 a práve vďaka národnému projektu. Čo sa týka ostatných národných projektov, bolo vyhlásené vyzvanie na národný projekt Žiť energiou a o zvyšných dvoch bude informovať pani Svetlana Gavorová, generálna riaditeľka SIEA, v rámci bodu Aktuálny stav implementácie OP KŽP. Pani Magulák zároveň informovala, že dňa 3. 3. 2017 sa uskutočnilo stretnutie Joint Working Programme so zástupcami EK, organizované CKO. EK bola zo strany riadiaceho orgánu informovaná, že na zasadnutí monitorovacieho výboru bude predložený aktualizovaný zámer národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*, čo EK vyhodnotila pozitívne. Taktiež ako je to aj v prípade iných operačných programov, existujú tzv. spiace národné projekty, teda môžeme tento zámer národného projektu zaradiť do tejto kategórie.

Pán Lakanda ubezpečil, že SAŽP intenzívne pracovala na aktualizácii zámeru národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku* a SAŽP je pripravená urýchlene začať s implementáciou

daného národného projektu. Dlhšie časové obdobie prípravy spočívalo aj v tom, že sa SAŽP snažila do prípravy a aktualizácie zapojiť čo najväčšie množstvo subjektov, čo si vyžadovalo aj určitý čas, vďaka čomu sa podarilo vytvoriť obsiahly návrh národného projektu. SAŽP má skúsenosti s implementáciou fondov EÚ aj z minulého obdobia aj v súčasnosti, a teda SAŽP je pripravená rýchlo a efektívne začať implementovať národný projekt.

Pán von Busch uviedol, že kritika nebola smerovaná na kompetentnosť agentúry, ani na schopnosť rýchlej implementácie. Skôr vníma tento národný projekt tak, že bol schválený príliš skoro, kedy ešte nebolo všetko jasné. Z toho dôvodu je potrebné v budúcnosti vyhnúť sa takýmto situáciám, pričom by malo existovať jasné rozlišenie toho, čo sa dá dosiahnuť prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev a čo možno urobiť alokáciou pre národné projekty. Ako spomenul, taktiež bola vykonaná analýza aj pre Slovensko, rovnako ako pre Českú republiku, keďže je zodpovedný aj za operačné programy v Českej republike. V Českej republike ide o obdobný problém – systémové projekty, avšak v tomto prípade je vidieť viac dynamiky. A hoci je SR lepšia v celkovej implementácii, lepšia v absorpcii než český program, tento konkrétny prvok národných projektov je v SR menej výkonný. Preto bola vyhotovená porovnávacia analýza týchto dvoch programov. A aj v budúcnosti pri plánovaní ďalšieho programového obdobia bude EK prihliadať na to, ako rýchlo je štát schopný použiť tieto finančné prostriedky alokované do národných projektov.

Minister podľačoval všetkým, ktorí sa zapojili do diskusie. Zároveň objasnil, že po parlamentných voľbách malo nové vedenie ministerstva životného prostredia záujem pripraviť projekt, za ktorý by sa vedelo postaviť. Zámer národného projektu bol prepracovaný tak, ako už bolo spomenuté, aby nešlo len o čerpanie, ale o efektívne čerpanie. Ďalej uviedol, že po schválení aktualizovaného zámeru národného projektu je SAŽP pripravená začať tento projekt implementovať a začať prostriedky čerpať.

Minister po ukončení diskusie požiadal o hlasovanie najskôr k aktualizácii zámeru národného projektu s názvom *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*

Hlasovanie členov:

Prítomných: 32

Za: 24

Proti: 0

Zdržali sa: 8

Záver: Monitorovací výbor schválil aktualizáciu zámeru národného projektu s názvom *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku*.

Potom minister požadal o hlasovanie k národného projektu *Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska*.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 32

Za: 26

Proti: 0

Zdržali sa: 6

Záver: Monitorovaci výbor schválil zámer národného projektu Obnova biodiverzity a ekosystémov v obciach Slovenska prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry - Zelené obce Slovenska.

Po hlasovaní minister skonštatoval, že v súlade s jeho výsledkami bude zoznam národných projektov OP KŽP doplnený. Záverom poprial prítomným do ďalšieho rokovania veľa výdrže a dobrých myšlienok, vyjadril potešenie, že sa mohol zúčastniť tohto rokovania a opäť skonštatoval, že po jeho odchode bude vykonávať funkciu predsedu monitorovacieho výboru a viest' zasadnutie pani Magulák, generálna riaditeľka sekcie environmentálnych programov a projektov.

BOD 4. Informácia o aktuálnom stave implementácie OP KŽP

Pani Magulák uviedla v poradí 4. bod programu, ktorým je *Informácia o aktuálnom stave implementácie OP KŽP* a požiadala o prezentáciu pani Hruškovú. Pani Hrušková v úvode prezentácie informovala členov monitorovacieho výboru, že prezentácia obsiahlejšia, takže časť informácií týkajúcich sa realizácie programu, ktoré vyplývajú z monitorovania, bude prezentovať pán Róbert Felcan, vedúci oddelenia programovania a monitorovania a potom bude v prezentácii pokračovať ona, pričom bude informovať o splnení ex ante kondicionalít v gescii MŽP SR a o vykonaných hodnoteniach na úrovni operačného programu.

Pán Felcan informoval o stave implementácie OP KŽP z hľadiska vyhlásených výziev, kontrahovania a čerpania so stavom k 26.5.2017 v súlade s prezentáciou, ktorá bola členom MV OP KŽP zaslaná ako podklad k tomuto bodu a zároveň tieto informácie počas prezentácie doplnil o dosiahnutom aktuálnom stave k 15.6.2017.

Z pohľadu vyhlásených výziev a vyzvaní bolo vyhlásených spolu 32 výziev a písomných vyzvaní v celkovej alokácii približne 2,17 mld. € (zdroj EÚ), čo predstavuje takmer 70 % z alokácie OP KŽP. Zároveň v stručnosti uviedol aj plány v oblasti vyhlasovania výziev na rok 2017. Čo sa týka kontrahovania tak k 15.6.2017 bolo zakontrahovaných 520 projektov v celkovej sume približne 953 mil. € (zdroj EÚ), čo je takmer 30,4 % z alokácie OP KŽP. Čerpanie operačného programu dosiahlo k 15.6.2017 úroveň 73,4 mil. € (zdroj EÚ), čo predstavuje 2,34 % alokácie OP KŽP, pričom v zmysle pravidla n+3 zostáva ešte do konca roku dočerpať približne 76,4 mil. €. Zároveň bola poskytnutá informácia o predpokladanom vývoji implementácie do konca roku 2017, ako aj o realizácii veľkého fázovaného projektu – ČOV Sever a prehľade zámerov národných projektov.

Pani Hrušková pokračovala v časti prezentácie, ktorá sa týkala ex ante kondicionalít. Zdôraznila dôležitosť ich zavedenia, ako prvku, ktorý napomohol a urýchlił splnenie niektorých požiadaviek, či už legislatívnych alebo požiadaviek koncepčného charakteru, ktoré sú na národnej úrovni potrebné na to, aby podpora z fondov v oblasti životného prostredia bola vynakladaná účelne a v súlade s požiadavkami environmentálneho aquis. Ku koncu roka 2016, boli na národnej úrovni splnené všetky ex ante konditionality. V pôsobnosti MŽP SR boli dve všeobecné ex ante konditionality, jedna sa týkala účinného uplatňovania smerníc oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie teda EIA a SEA a druhá štatistických systémov a ukazovateľov výsledkov. Čo sa týka ex ante konditionality týkajúcej sa vplyvov na životné prostredie, v tomto prípade považuje za dôležité uviesť, že na úrovni MŽP SR boli vykonané kroky, ktoré viedli k zosúladeniu národnej legislatívy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie, s európskou smernicou, ako aj k posilneniu personálnych kapacít v tejto oblasti, tak aby príslušní pracovníci mohli z pozície koordinátora EIA pri implementácii projektov, čo je veľmi dôležité vykonávať kontrolu dodržiavania zákona, ako aj európskej legislatívy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Z tematických ex ante kondicionalít sa na OP KŽP vzťahovali tri ex ante kondicionality, ktoré sú tiež všetky splnené. Pri plnení tematickej ex ante kondicionality týkajúcej sa oblasti predchádzania rizikám a riadenie rizika zohralo úlohu MV SR, hlavne prípravou náležitých koncepčných dokumentov. Ďalšie dve ex ante kondicionality sa týkali sektoru vodného hospodárstva a sektoru odpadového hospodárstva. Ako uviedla, pri potvrdení splnenia týchto dvoch ex ante kondicionalít, je potrebné zdôrazniť, čo akcentovala aj EK pri potvrdení splnenia týchto ex ante kondicionalít, že aj nadálej bude sledovať napĺňanie hlavne príslušných ustanovení smerníc v oblasti odpadového aj vodného hospodárstva, t.j. dodržiavanie týchto smerníc v priebehu implementácie projektov. Pri plnení ex ante kondicionality v oblasti vodného hospodárstva EK upozornila tiež na dodržiavanie rámcovej smernice o vode, v rámci implementácie projektov, ktoré by mohli mať vplyv na stav vód v oblasti týkajúcej sa ochrany pred povodňami, ktoré zasahujú do vodných tokov, aby bolo vykonané posúdenie podľa čl. 4.7 rámcovej smernice o vode.

Ďalej informovala o vykonaných hodnoteniaciach OP KŽP. Jedno hodnotenie vykonal riadiaci orgán interne a týkalo sa hodnotenia stavu ukazovateľov OP KŽP. Druhé hodnotenie bolo vykonané externe a týkalo sa hodnotenia aktuálneho stavu implementácie stavu OP KŽP k 28. februáru 2017. Správy z týchto hodnotení sú pomerne rozsiahle a sú zverejnené na oficiálnom webovom sídle OP KŽP, v časti Implementácia programu/Hodnotenie programu: <http://www.op-kzp.sk/implementacia-programu/hodnotenie-programu/>, pričom informácia o ich zverejnení bola zaslaná členom a pozorovateľom monitorovacieho výboru.

Vo všeobecnosti z vykonaného externého hodnotenia vyplynuli návrhy na presun finančných prostriedkov medzi jednotlivými oblasťami intervencie v rámci prioritnej osi 1, pričom jeden z týchto návrhov bude predložený na schválenie členom monitorovacieho výboru a ďalšie návrhy, keďže sú spojené aj s potenciálnymi dopadmi na zmenu hodnôt ukazovateľov, budú predmetom revízie OP KŽP pravdepodobne ku koncu roka 2017. Ďalším odporúčaním, ktoré vyplynulo z externého hodnotenia, je potreba dôsledného dodržiavania pravidla n+3 za účelom predchádzania rizika decommitmentu a taktiež externé hodnotenie upozornilo aj na možnú stratu výkonnostnej rezervy. Ako uviedla, zatiaľ z vykonaného hodnotenia k 28. 2. 2017 vyplynulo, že pridelenie výkonnostnej rezervy je v rámci OP KŽP ohrozené. Čo sa týka interného hodnotenia, nastavenia ukazovateľov OP KŽP, hodnotenie sa týkalo ukazovateľov výsledku aj ukazovateľov výstupu. Keďže ukazovatele výsledku svojimi východiskovými a cieľovými hodnotami vychádzajú vo väčšine prípadov zo štatistických údajov, na základe pripomienok EK bola overená relevancia nastavenia hodnôt ukazovateľov výsledku v oblasti vodného hospodárstva, taktiež bol overený ukazovateľ, týkajúci sa oblasti kvality ovzdušia. Pokial' ide o plnenie hodnôt ukazovateľov výstupu, napĺňanie príslušných ukazovateľov zodpovedá relativne počiatočnému štádiu implementácie projektov, avšak predpoklad naplnenia stanovených hodnôt je na základe údajov zo zazmluvnených projektov (hlavne dopytovo orientovaných) veľmi priaznivý pre investičnú prioritu (ďalej len „IP“) 1.1 (Odpadové hospodárstvo) a IP 1.2 (Vodné hospodárstvo), a to vrátane plnenia hodnôt výkonnostného rámca. Ako problematické sa javí napĺňanie ukazovateľa, ktorý je spojený s IP 1.4 (Zniženie znečisťovania ovzdušia a sanácie environmentálnych záťaží), a to z dôvodu dlhotrvajúcej komunikácie s EK - Generálnym riadiťstvom pre hospodársku súťaž, v súvislosti s problematikou štátnej pomoci alebo nepriamej štátnej pomoci. Nepriama štátna pomoc je posudzovaná pri environmentálnych záťažiach, ktorých sanácia je v zodpovednosti štátu, čiže prijímateľom je MŽP SR, resp. iné príslušné ministerstvá, avšak realizuje sa aj na pozemkoch podnikateľských subjektov. Riadiaci orgán sa v komunikácii s EK snaží dosiahnuť nastavenie podmienok tak, aby aj v existujúcom legislatívnom prostredí SR mohli byť tieto projekty realizované. Čo sa týka ukazovateľov v rámci IP 1.3 (Ochrana prírody a biodiverzita), hodnoty ukazovateľov sú nulové, keďže výzvy sa ešte pripravujú. V rámci prioritnej osi 2 nedochádza zatiaľ k plneniu ukazovateľov, keďže výzvy boli vyhlásené až začiatkom roka 2017. V rámci prioritnej osi 3 v pôsobnosti

sprostredkovateľského orgánu Ministerstvo vnútra SR bola vyhlásená iba 1 výzva (ešte v roku 2015) a zazmluvnené boli 2 projekty, hodnoty ukazovateľov sú nízke, takže je dôležité, aby zo strany sprostredkovateľského orgánu boli vyhlásené ďalšie výzvy. Ukazovatele v rámci prioritnej osi 4 v pôsobnosti sprostredkovateľského orgánu SIEA sú napĺňané prostredníctvom projektu Zelená domácnostiam, ako aj projektov z výzvy zameranej na energetickú efektívnosť verejných budov. Taktiež je však nutné vyhlásiť zo strany SIEA ďalšie výzvy.

Po prezentácii zo strany riadiaceho orgánu bola pani Antóniou Mayerovou (Ministerstvo financií SR – Certifikačný orgán) odprezentovaná informácia týkajúca sa finančnej implementácie OP KŽP.

Následne pokračovala v prezentácii pani Svetlana Gavorová, generálna riaditeľka SIEA a informovala o aktuálnej situácii v súvislosti so štyrmi zámermi národných projektov SIEA, ktoré už boli schválené na zasadnutí monitorovacieho výboru dňa 28. apríla 2015.

Prezentácie – zverejnené v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Prezentácia – Riadiaceho orgánu pre OP KŽP

Prezentácia – Ministerstva financií SR – Certifikačný orgán

Prezentácia – Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry

(zábery národných projektov: - *Zelená domácnostiam*;

- *Žiť energiou*;

- *Odborne o energii*,

- *Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti*).

Pani Magulák podľačovala za prezentácie a otvorila diskusiu.

Pán Mojžiš nadviazał na prezentáciu zámerov národných projektov implementovaných SIEA, pričom zdôraznil, že poukážky sú veľmi efektívnym a populárnym nástrojom, a tiež odporúča zamyslieť sa nad navýšením alokácie pre takéto programy a poprípade ich rozšíriť ich pôsobnosť ako príklad uviedol rekonštrukciu obytných domov v spojení so Slovenským investičným holdingom, alebo zber dažďovej vody tak ako je to aj v Českej republike. Výhodu vidí práve v tom, že priamo domácnosti pociťujú príspevok z fondov EÚ, pričom administratívu na seba preberá štát. Taktiež upozornil na tému environmentálnych záťaží, pričom uviedol, že systém bol v minulosti v rámci štátu nesprávne nastavený, keďže sa rieši, či odstránenie environmentálnej záťaže na súkromných pozemkoch je alebo nie je štátnej pomoc. Ako uviedol, po odstránení environmentálnej záťaže by mal takýto pozemok zostať vo vlastníctve štátu, nemala by byť možnosť, aby ďalší súkromný subjekt nadobudol vlastníctvo pozemku, na ktorom sa nachádza environmentálna záťaž, pretože to vytvára bariéru pre jej odstraňovanie. Vyjadril požiadavku ohľadne tlmočenia tejto témy ministru životného prostredia, taktiež ako sa vyjadril, touto tému by sa mal zaoberať aj Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

Pani Krakovská uviedla, že téma environmentálnych záťaží je zložitá, a to hlavne z toho dôvodu, že v Ústave Slovenskej republiky v čl. 20 ods. 3 je uvedené, že každý občan má právo vlastniť. Neznamená to však, že súhlasi s tým, aby sa pozemky, na ktorých v minulosti boli environmentálne záťaže, sprivatizovali a odpredali sa. Riešenie vidí v zmene legislatívy v tejto oblasti.

Pán Dybowski uviedol, že má pár otázok k ukazovateľom a jednu otázkou týkajúcu sa národných projektov. Čo sa týka ukazovateľov, uvedená téma bola diskutovaná v minulom

roku a v zásade nespochybňuje súlad celého súboru ukazovateľov OP KŽP s platnou legislatívou alebo metodikami. Otázkou je, ak riadiaci orgán vidí, že došlo k naplneniu ukazovateľov výsledku, aký je dôvod pokračovania v investíciach a ak áno, či sú tieto investície racionálne. Potom si riadiaci orgán bud' povie, že chce pokračovať v investíciach, pretože ukazovateľ výsledkov zobrazuje len zlomok potrieb, ktoré sú v danej oblasti. Ale môže si povedať aj to, že má iné urgentnejšie priority. Ako uviedol, to je presne otázka, na ktorú by riadiaci orgán mal reflektovať, aké sú aktuálne ciele riadiaceho orgánu. A pokial' ide o otázku k národným projektom, ide o 2 národné projekty SIEA, ktoré boli spomínané ku koncu prezentácie, konkrétnie „Odborne o energii“ a „Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti“. Podľa prezentovaných informácií vyzvania na uvedené projektové zámery ešte neboli zverejnené. A teda otázka je, kedy je možné očakávať vyhlásenie vyzvania a spustenie implementácie, výber príjemcu a implementačných aktivít.

Pani Magulák reagovala na pripomienku, týkajúcu sa podpory rekonštrukcie obytných domov, ktorú navrhol pán Mojžiš, pričom uviedla, že takúto aktivitu by malo byť v zmysle stanovených deliacich línií medzi operačnými programami možné podporiť v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu. Zároveň, čo sa týka sanácií environmentálnych záťaží, ktoré sú situované na pozemku vo vlastníctve súkromného sektora, z pohľadu EK ide o nepriamu štátnej pomoci. Riadiaci orgán pre OP KŽP sa problematikou environmentálnych záťaží zaobera od decembra roku 2014, pričom rokovania s EK sú veľmi náročné aj vzhľadom na špecifické vzniknutých záťaží, napr. po bývalých štátnych podnikoch alebo po Sovietskej armáde. Dňa 31. mája 2017 sa posielala na EK na schválenie posledná verzia notifikovanej schémy štátnej pomoci vo vzťahu k environmentálnym záťažiam. Ide o zložité rokovanie, keďže ide o environmentálne záťaže z minulosti, za ktoré nikto nezodpovedá a je ľahké vypátrať, komu patria, napr. environmentálna záťaž vo Vrakuni. Ide o zacyklený a zložitý stav, keďže MŽP SR má záujem tieto záťaže za účelom ochrany životného prostredia odstrániť, avšak na druhej strane vystáva z rôznych strán otázka, či nie je záujem vlastníkov pozemkov z tejto pôdy získať benefit.

Čo sa týka ukazovateľov, riadiaci orgán tejto problematike venuje náležitú pozornosť, pričom vykonal interné hodnotenie všetkých ukazovateľov OP KŽP. Zároveň ak EK trvá na flexibilite riadiaceho orgánu z dôvodu meniaceho sa prostredia, je potrebné uviesť aj to, že schvaľovanie operačného programu trvá aj pol roka, a v tomto ponímaní 6 mesiacov je obdobie, kedy nie je možné OP KŽP plnohodnotne implementovať z dôvodu, že je potrebné vykonať SEA (*pozn.: hodnotenie predpokladaných vplyvov zmeny strategického dokumentu na životné prostredie*) a ostatné náležitosti. Predpokladá sa, že riadiaci orgán bude realizovať revíziu OP KŽP v druhom polroku 2017. Ako uviedla, určitú flexibilitu očakáva aj zo strany EK. Čo sa týka zámerov národných projektov SIEA, všetky boli schválené monitorovacím výborom v roku 2015 a poprosila pani Gavorovú o doplnenie.

Pani Gavorová potvrdila, že ide o zámery národných projektov, ktoré boli monitorovacím výborom schválené v roku 2015 a hned' ako bolo možné, SIEA pristúpila k vyhláseniu vyzvanií. Ako uviedla, v tomto roku bolo vyhlásené vyzvanie na zámer národného projektu „Žiť energiou“ a pripravuje sa v najbližších týždňoch aj vyhlásenie vyzvania na tretí zámer národného projektu („Odborne o energii“) a do konca roka 2017 aj na štvrtý zámer národného projektu („Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti“).

Pani Magulák upozornila, aby sa nezabúdalo na ten fakt, že všetky zámery národných projektov boli zablokované zo strany EK a až v auguste 2016 riadiaci orgán obdržal oficiálnu informáciu, že môže dôjsť k realizácii národných projektov.

Pán Dybowski požiadal o bližšie vysvetlenie k listu, resp. informácii, ktorá je spomínaná.

Pani Hrušková objasnila, že EK požiadala všetky riadiace orgány o zaslanie doplňujúcich informácií k národným projektom prostredníctvom dotazníka, ktorý bol zo strany EK zaslaný na CKO, ktorý ho následne distribuoval na riadiace orgány. Tento dotazník riadiaci orgán vyplnil za národné projekty OP KŽP s zaslal na EK a potom nastalo dlhšie obdobie čakania cca 4 – 6 mesiacov, kedy nebola doručená odpoveď zo strany EK na zaslané informácie predložené prostredníctvom dotazníka. Riadiaci orgán urgoval zaslanie týchto informácií aj na stretnutí s EK, organizovanom na úrovni CKO a následne po tejto urgencii približne v auguste v roku 2016 riadiaci orgán pre OP KŽP obdržal z EK, konkrétnie od pána Dybowského odpoved' , že národné projekty v rámci OP KŽP, o ktorých boli zasланé informácie zo strany riadiaceho orgánu, sú v súlade so stratégou a s cieľmi OP KŽP a súčasťou odpovede bolo aj upozornenie na už známe princípy a požiadavky, ktoré je potrebné pri implementácii národných projektov dodržať'. Záverom požiadala zástupkyňu CKO, ktorý koordinoval túto agendu, o doplnenie informácie.

Pani Katarína Belicová (v zastúpení za riadneho člena monitorovacieho výboru pani Denisu Žilákovú za CKO) potvrdila vyjadrenie riadiaceho orgánu o spracovaní dotazníka, ktorý bol požadovaný zo strany EK a rozposlaný riadiacim orgánom. Tie zaslali dotazníky po vyplnení na EK. Celý proces trval dlhší čas, čo spôsobilo pozastavenie implementácie národných projektov, avšak CKO splnil požiadavku EK.

Pán von Busch poznamenal, že v tom čase nebol v pozícii vedúceho oddelenia DG Regio pre Českú republiku a Slovensko, ale že si spomína z vtedajšej pozície v koordinačnej jednotke, že bývalý vedúci oddelenia inicioval diskusiu o spôsobe výberu národných projektov, konkrétnie či by mohlo byť v súlade alebo v rozpore so smernicami o verejnem obstarávaní, že riadiaci orgán vyhradil určitú sumu peňazí pre konkrétnego prijímateľa. Uvedol, že analýzy, ktoré sa vyžadovali v tomto čase, mali zistit, či na vnútroštátnej úrovni existuje opodstatnenie/zdôvodnenie výberu týchto realizátorov. Po tomto preskúmaní bola otázka v danom prípade stiahnutá, a nielen pre SR, ale aj pre Maďarsko a Českú republiku. Vyjadril však oveľa väčšie znepokojenie nad pokrokom v implementácii národných projektov, pretože z pohľadu ich oddelenia je zdôvodnenie výberu prijímateľa národných projektov v poriadku, ale prijímateľ mal byť od začiatku pripravený, aby mohol účinne realizovať projekt. Ale samozrejme, z hľadiska efektívnosti by vždy malo existovať odôvodnenie, že sa oblasť realizuje prostredníctvom národného projektu a nie decentralizovanou výzvou na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok. Stručne vyhodnotil, že porovnaním pokroku implementácie pre národné projekty a pokroku, ktorý bol dosiahnutý pri výzvach, je možné skonštatovať, že vo výzvach je progres omnoho lepší. Od sektora k sektoru sa to, samozrejme, môže lísiť a preto sa vyjadril, že je treba mať diferencovaný prístup, čo je ale náročné. Znovu zhrnul, že v oblasti dopytovo orientovaných výziev bola vykonaná dobrá práca, ale že národné projekty majú oneskorenie z viacerých dôvodov, pričom iba jedným z nich je to, že EK rozoslala dotazník s otázkami na veci, ktoré neboli jasné. Upozornil ale, že na národné projekty na Slovensku bola alokovaná dosť veľká suma a to zapríčinilo a spustilo intenzívne sledovanie zo strany EK, keďže SR prideluje národným projektom najviac peňazí v celej Európe. Vysvetlil, že tento (ne)pomer je dôvodom vysokého záujmu EK o pridelovanie týchto peňazí.

Pán Dybowski sa prihlásil o slovo ohľadom pripomienky k dotazníku s tým, že išlo o názor EK o zlučiteľnosti zámerov národných projektov s operačným programom a že v žiadnom prípade nie je možné nahradíť formálny výber projektov riadiacim orgánom, čo je aj v súlade s právnymi predpismi, a teda zodpovednosťou riadiaceho orgánu. Poznamenal, že monitorovací výbor sice schválil tieto zámery, ale podľa jeho názoru je činnosť riadiaceho orgánu stále potrebná. Preto podľa neho vyvstáva otázka, či všetky národné projekty, ktoré boli až doteraz

zámermi schválenými monitorovacím výborom v roku 2015, môžu byť teraz považované za vybrané. A to je otázka legálnosti výdavkov, pretože nemôžeme samozrejme certifikovať výdavky projektov, ktoré neboli formálne vybrané, a preto je, samozrejme, na riadiacom orgáne, aby nastavil systém výberu projektov, ktorý ale musí byť v súlade s kritériami výberu projektov. Zdôraznil, že z jeho strany je to kredibilná otázka na riadiaci orgán, či aj ak by aj bol presvedčený o tom, že monitorovací výbor mal v roku 2015 pozitívny názor na odsúhlasenie všetkých zámerov národných projektov, či by tým mali byť automaticky považované za vybrané, alebo nie.

Pani Magulák objasnila, že všetky národné projekty sú implementované v súlade s požiadavkami uvedenými v Systéme riadenia EŠIF. To znamená, že aj napriek tomu, že je národný projekt schválený monitorovacím výborom, riadiaci orgán musí vyhlásiť vyzvanie a zároveň všetky výzvy a vyzvania sú zasielané aj CKO na posúdenie. Následne prebieha proces hodnotenia, v ktorom národný projekt musí preukázať splnenie stanovených kritérií a až potom je schválený.

Pán von Busch požiadal, aby sa táto téma ešte raz neskôr stručne prediskutovala. Dôvodom je vyhnúť sa neskôr zisteniam. Uviedol, že je potrebné zabezpečiť jasné a konzistentné prístup v rámci rôznych programov, pretože inak sa to môže otočiť aj proti riadiacemu orgánu, keďže to vyzerá, že nebol zvolený rovnaký postup ako v iných programoch. Síce to považuje za otázkou formalít, ktorú je možné riešiť aj neskôr, ak budú zistené väčšie nezrovnalosti.

Pani Magulák navrhla ako jednu z úloh zo 4. zasadnutia monitorovacieho výboru pre riadiaci orgán OP KŽP zaslať do 30. septembra 2017 realizačný plán na všetky národné projekty tak členom monitorovacieho výboru, ako aj Európskej komisii pre informáciu.

Pán von Busch sa vyjadril, že Európska komisia víta takýto návrh.

Pán Šimko stručne objasnil, že zámery národných projektov sú schvaľované jednotne vo všetkých operačných programoch v súlade so Systémom riadenia EŠIF. Najskôr sú schvaľované zámery národných projektov členmi monitorovacieho výboru, následne riadiaci orgán pripraví vyzvanie, ktoré predkladá na vyjadrenie CKO. V aktualizovanom Systéme riadenia EŠIF už je aplikovaný princíp tzv. „sunset close“ systém, ktorý bol vytvorený aj v spolupráci s EK to znamená, že projekty, ktoré 6 mesiacov nie sú v realizácii bude označené v akom je stave sa nachádzajú, za účelom sledovania realizácie národných projektov a ich realizácie.

Pán Dybowski sa ešte spýtal, či je možné tomu rozumieť tak, že bola uzavretá zmluva o poskytnutí NFP s riadiacim orgánom pre tieto projekty, o ktorých je diskusia a či už prebehla aj certifikácia výdavkov.

Pán von Busch uviedol, že predpokladá, že prístup schvaľovania je jednotný a sice, že po predložení zámeru národného projektu monitorovaciemu výboru je následne vyhlásené vyzvanie, kde sa predkladá projekt a následne sa uzatvára zmluva a až potom nastáva čerpanie.

Pán Magulák doplnila, že monitorovací výbor schvaľuje zámer. Na základe toho riadiaci orgán má oprávnenie pripraviť vyzvanie, ktoré sa predkladá na posúdenie na CKO, ktorý má lehotu 10 pracovných dní a toto vyzvanie odsúhlasi alebo požiada o doplnenie, pričom v súhlasnom stanovisku môže uviesť aj pripomienky. Následne sa pripraví žiadosť o NFP, ktorá sa hodnotí v súlade s Kritériami pre výber projektov OP KŽP a v prípade splnenia týchto kritérií dochádza k podpisu zmluvy. Zmluva sa začne realizovať na úrovni jednotlivých aktivít, ktoré sa

schvaľujú v rámci žiadosti. Na to, aby boli vykonávané aktivity, musí sa vyhlásiť verejné obstarávanie. Napr. ako bolo spomínané SIEA, v rámci národného projektu „Žit’ energiou“, ktorý sa nachádza v druhej fáze z minulého programového obdobia, sú v súčasnosti verejné obstarávania pripravené, resp. sú ukončené. To znamená, že keď dôjde k podpisu zmluvy, národný projekt s okamžitou platnosťou sa môže začať aj realizovať.

Pán Dybowski podľakoval za detailnú informáciu a vysvetlil, že dôvodom jeho otázky bol predpoklad, že tieto národné projekty sú už v realizácii.

Pán Magulák objasnila, že zo 6 národných projektov je v realizácii iba jeden „Zelená domácnostiam“, pričom ide o veľmi úspešný národný projekt a 78 tis. € z ERDF bolo vykázané ako čerpanie za rok 2016 bolo práve vďaka tomuto projektu.

Pani Magulák podľakovala za diskusiu. Nikto z prítomných sa do diskusie už neprihlásil.

Záver: Monitorovací výbor berie Informáciu o aktuálnom stave implementácie OP KŽP na vedomie.

BOD 5. Návrh revízie OP KŽP

Pani Magulák uviedla v poradí 5. bod programu, ktorým bol návrh revízie OP KŽP. Ako informovala, návrh revízie OP KŽP spočíva v presune finančných prostriedkov medzi oblastami intervencie v rámci investičnej priority 1, teda v oblasti odpadového hospodárstva.

Následne pani Hrušková odprezentovala návrh revízie OP KŽP, v rámci ktorého sa navrhuje znížiť alokácia v oblasti intervencie 019 týkajúcej nakladania s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom a disponibilné finančné prostriedky presunúť do oblastí intervencie 017 a 018, ktoré sa týkajú nakladania s komunálnym odpadom. Ako uviedla, oblasti intervencie sú prvkom operačného programu, ktorého zmena sa vykonáva na základe rozhodnutia riadiaceho orgánu a nepodlieha rozhodnutiu EK. Následne, po schválení zmeny, sa na EK zasiela informácia o zmene prvku operačného programu. V súvislosti s predloženým návrhom zmeny OP KŽP zdôraznila, že celková alokácia na oblasť odpadového hospodárstva zostáva zachovaná a že navrhovaná zmena nemá vplyv na dosahovanie cieľových hodnôt ukazovateľov operačného programu, týkajúcich sa oblasti odpadového hospodárstva. Zároveň, po uvedení podrobnejších informácií k navrhovanej zmene OP KŽP, vrátane dôvodov jej uskutočnenia, informovala členov monitorovacieho výboru, že RO pre OP KŽP plánuje pripraviť aj návrh revízie OP KŽP, ktorý bude podliehať schváleniu rozhodnutím EK. Táto revízia OP KŽP bude predložená na ďalšom zasadnutí monitorovacieho výboru, ktoré je plánované v druhej polovici roka 2017.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Pani Magulák podľakovala za prezentáciu a otvorila diskusiu.

Ako prvý sa do diskusie prihlásil pán Tibor Gregor (Klub 500), ktorý vyjadril nesúhlas s návrhom revízie OP KŽP, a to konkrétnie s presunom alokácie na úkor priemyselného odpadu do oblasti komunálneho odpadu. Zdôvodnenie presunu finančných prostriedkov na základe vysokej absorpčnej kapacity žiadateľov v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a z toho vyplývajúceho vysokého počtu výziev v uvedenej oblasti nepovažuje za dostatočné zdôvodnenie realokácie, nakoľko v oblasti nakladania s priemyselným odpadom bola vyhlásená len jedna výzva. Zároveň vyjadril názor, že k poškodeniu priemyslu došlo aj tým, že bol prijatý nový zákon o odpadoch, ktorý zaviedol princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov, čoho

výsledkom sú zvýšené náklady na strane priemyslu. Uvedená problematika je predmetom diskusií v rámci pracovaných skupín aj na pôde MŽP SR. Takže aj v rámci priemyslu sa predpokladalo, že prostriedky OP KŽP budú môcť byť využité v miere, ktorá bola dohodnutá, a ktorá je stále platná.

Pani Magulák uviedla, že v rámci 15. výzvy, ktorá bola vyhlásená v roku 2016 a jej predmetom je riešenie problematiky nakladania s nebezpečným odpadom, boli v prvom kole predložené iba 3 projekty, z toho schválený bol len jeden a pri dvoch žiadostiach o NFP bolo zastavené konanie z dôvodu nedostatkov v rámci dokumentácie z procesu EIA (*pozn.: proces posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie*). V rámci druhého kola nebola zatiaľ predložená žiadna žiadosť. Z pozície riadiaceho orgánu nie je zo strany priemyslu vidieť snahu tieto projekty predkladať.

Pán Gregor uviedol, že zo strany riadiaceho orgánu neboli Klub 500 kontaktovaní za účelom identifikácie potrieb, ktoré projekty by mohli byť podporené v priemysle na základe plánov priemyselných podnikov.

Pani Magulák ozrejmila, že výzvy z OP KŽP môžu byť vyhlásené len na aktivity, ktoré sú definované v operačnom programe. Zároveň harmonogram výziev na rok 2017 bol predložený CKO už v septembri 2016 a následne zverejnený, z čoho vyplýva, že žiadateľ, ktorý má záujem predložiť žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, môže na základe indikatívneho harmonogramu zverejňovania výziev začať pripravovať projekt pre konkrétnu oblasť.

Následne pani Hrušková doplnila, že na oblast' nakladania s priemyselným odpadom, a teda na oblast' intervencie 019 *nakladanie s komerčným, priemyselným, alebo nebezpečným odpadom s vzťahujúcim celkovo dve výzvy, a to už spomenutá 15. výzva s alokáciou 40 mil. € a zároveň 16. výzva zameraná projekty v oblasti zhodnocovania a recyklácie nie nebezpečných odpadov*. V rámci 16. výzvy riadiaci orgán počítal s alokáciou 50 mil. € na oblast' intervencie 019, čo je uvedené aj v podkladoch, keďže priemyselný odpad spadá aj do kategórie nie nebezpečných odpadov, pretože nie všetky odpady z priemyslu sú nebezpečné. Pre sumarizáciu uviedla, že po tomto návrhu zostáva stále na oblast' intervencie 019 disponibilných 152 557 566 €. Čo sa týka mapovania záujmu podnikateľskej sféry, uviedla, že OP KŽP bol schválený v roku 2014 a oprávnení žiadatelia, teda aj žiadatelia z podnikateľského prostredia z odvetvia priemyslu, mali dostatočne dlhý čas na prípravu projektov. Medzi najvýznamnejšie problémy, s ktorými sa podnikatelia potýkajú, patrí proces posudzovania vplyvov na životné prostredie. Finančné prostriedky alokované na oblast' odpadového hospodárstva je preto potrebné realokovať tam, kde je vysoká absorpčná schopnosť. Na základe analýzy zverejnených výziev, predložených a zazmluvnených žiadostí o NFP je najvyššia absorpčná schopnosť na strane žiadateľov z verejného sektora, konkrétnie miest a obcí. Preto je potrebné finančné prostriedky presunúť tak, aby riadiaci orgán urýchličil čerpanie a nedospel k decommitmentu. V prípade decommitmentu nebude k dispozícii finančné prostriedky ani na komunálnu sféru, ani na priemyselnú sféru. Preto nie je možné čakať v rámci implementácie OP KŽP na to, ako rýchlo a kedy podniky predložia svoje projekty. Následne členov monitorovacieho výboru informovala o dôsledkoch, ak by navrhovaná revízia nebola schválená. Nebude môcť dôjsť k vyhláseniu výzvy pre najmenej rozvinuté okresy s alokáciou 25 mil. €, nakoľko riadiaci orgán nebude môcť vykonátať základnú finančnú kontrolu výzvy z dôvodu, že na oblasti intervencie 017 a 018, do ktorých spadajú aktivity navrhnuté na financovanie v rámci výzvy, nebudú disponibilné zdroje. Zároveň nebude môcť dôjsť k navýšeniu alokácie na 23. výzvu zameranú na obstaranie kompostérov pre obce, ktoré požadoval ZMOS, pričom alokácia na túto výzvu v súčasnosti, práve z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v rámci oblasti intervencie

017, dosahuje výšku iba 5 mil. €, a teda by ju nebolo možné navýsiť na 20 mil. €, ako sa pôvodne plánovalo.

Pán Gregor uviedol, že v prípade, ak bude mať návrh revízie dopad na navýšenie alokácie o 25 mil. € pre najmenej rozvinuté regióny, tak Klub 500 túto realokáciu podporí, nakoľko Klub 500 upozornil listom CKO, že nedochádza k plneniu uznesenia vlády SR vo vzťahu k najmenej rozvinutým regiónom, resp. zvýhodneniu projektov v týchto regiónoch. Avšak stále trvá na tom, že tento presun je vo vzťahu k priemyslu administratívnym rozhodnutím, nakoľko ide o špecifickú problematiku, ktorá by mala byť komunikovaná a konzultovaná s Klubom 500.

Pán Šinák (Združenie podnikateľov Slovenska) navrhol, aby sa predkladali projektové zámery v jednoduchej forme, čím by mal aj podnikateľský sektor dostatok času na prípravu a po predložení takéhoto zámeru riadiacemu orgánu by zistil, či a za akých podmienok ja takýto projekt možné podporiť.

Pani Magulák uviedla, že takýto návrh tzn. dvojkolový výber projektov by bolo možné realizovať na začiatku programového obdobia, kedy nie je riadiaci orgán viazaný pravidlom n+3, výkonnostnou rezervou, ale v súčasnosti, tak ako to bolo zmienené aj v predchádzajúcich prezentáciách, riadiaci orgán podlieha kontrole EK v rámci napĺňania čerpania ročných záväzkov.

Pán Ladislav Hegyi (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR) sa vyjadril k samotnému dokumentu OP KŽP, v rámci ktorého požiadal o vykonanie formálnych úprav vo vzťahu k horizontálnym princípm rovnost' mužov a žien a nediskriminácia.

Pani Magulák ozrejmila, že predmetom návrhu revízie OP KŽP je finančný presun v rámci oblastí intervencií 017, 018, 019. Keďže sa OP KŽP pripravoval v roku 2014, mohlo dôjsť k tomu, že vtedy použitá terminológia je v súčasnosti už nesprávna, avšak uvedené formálne úpravy bude možné vykonať v druhom polroku 2017, kedy bude OP KŽP predložený na revíziu, ktorá bude podliehať schváleniu EK. Zároveň ešte dodala, že k návrhu revízie OP KŽP riadiaci orgán neobdržal zo strany členov monitorovacieho výboru v stanovenom termíne žiadne pripomienky.

Pani Magulák podľakovala za diskusiu a požiadala členov monitorovacieho výboru o hlasovanie o predloženom návrhu zmeny OP KŽP.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 30

Za: 26

Proti: 2

Zdržali sa: 2

Záver: Monitorovací výbor schválil návrh revízie OP KŽP.

Po ukončení hlasovania pani Magulák požiadala prítomných členov monitorovacieho výboru, aby po obedňajšej prestávke neodchádzali, nakoľko sa monitorovací výbor nachádza na hranici uznášaniaschopnosti.

Obedová prestávka 13:00 – 13:45

BOD 6. Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 – so zameraním na drevnú biomasu

Pani Magulák uviedla ďalší, v poradí 6. bod programu, v rámci ktorého sa na schválenie predkladá dokument *Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 – so zameraním na drevnú biomasu*. Následne požiadala pani Ivanu Ďuricovú, pracovníčku oddelenia programovania a monitorovania MŽP SR o prezentovanie informácií týkajúcich sa predmetných kritérií.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Pani Ďuricová uviedla, že v programovom období 2014 – 2020 je podpora projektov zameraných na využívanie biomasy za účelom výroby elektriny, tepla alebo chladu podmienená preukázaním splnenia kritérií udržateľnosti jej využívania v súlade s odporúčaniami EK, ktoré v súčasnosti na Slovensku zavedené nie sú. Účelom materiálu bolo preto stanoviť kritériá udržateľného využívania drevnej biomasy v regiónoch Slovenska, ktoré sa budú uplatňovať v rámci programov SR spolufinancovaných z ESIF v tomto programovom období, tzn. v rámci OP KŽP a Programu rozvoja vidieka. Tiež vysvetlila, že okrem dokumentu, ktorý bol zaslaný členom a pozorovateľom monitorovacieho výboru a je predmetom schvaľovania, existuje aj východiskový dokument obsahujúci aj analytickú časť, ktorý bol zverejnený na stránke OP KŽP, o čom boli členovia monitorovacieho výboru informovaní e-mailom. V tejto súvislosti upozornila a zároveň sa ospravedlnila za nesprávne uvedený údaj na str. 45 zverejneného dokumentu, spôsobený chybou v počítaní, týkajúci sa nelegálnej tăžby dreva, ktorá bola stanovená na 0,0018 %, pričom správny údaj je 0,18 %. Tento údaj však neovplyvnil ani neovplyvní nastavenie kritérií. Následne v stručnosti opísala spoluprácu na príprave kritérií v rámci pracovnej skupiny (ďalej aj „PS BIOMASA“), ktorej členmi boli aj zástupcovia mimovládnych organizácií, ako aj východiská, smerovanie a ciele, ktoré boli rozhodujúce pri nastavovaní kritérií. V druhej časti prezentácie sa venovala jednotlivým kritériám, rozsahu ich uplatňovania a spôsobu preukazovania ich plnenia. Uviedla, že kritériá predstavujú jednu z usmerňujúcich zásad výberu projektov, takže bude potrebné preukázať ich splnenie, pričom budú posudzované v rámci hodnotiaceho kritéria 1.1. Záverom ozrejmila, že predmetom schvaľovania monitorovacím výborom sú kritériá v časti dokumentu s relevanciou k OP KŽP.

Pani Magulák doplnila informáciu, že predmetný materiál bol zverejnený aj na webovej stránke OP KŽP na verejné pripomienkovanie, počas ktorého bola na riadiaci orgán doručená pripomienka zásadného charakteru zo strany občianskeho združenia Lesoochranárske zoskupenie VLK (LZ VLK). Pripomienka sa týkala analytickej časti dokumentu, s ktorou LZ VLK nesúhlasí, stanovenie disponibilných zdrojov palivovej dendromasy v regiónoch Slovenska považuje za mylné a preto LZ VLK požaduje zrušiť dotácie.

Pani Magulák otvorila diskusiu.

Pani Fischerová vzniesla otázku týkajúcu sa minimalizácie vplyvov na kvalitu ovzdušia. Ako uviedla, z jednej strany je podporované využívanie biomasy, z druhej strany má jej využívanie vplyv aj na kvalitu ovzdušia, pričom je snahou nájsť nejakú rovnováhu. Položila otázku, kto kontroluje, resp. bude kontrolovať správnosť údajov v evidencii. Ďalej navrhla, aby v rámci výzvy bolo nastavené obmedzujúce kritérium alebo podmienka realizácie projektu, aby sa tieto zdroje neumiestňovali v špecifickej zástavbe do určitej výšky, resp. nad určitú výšku. Čo sa týka limitov, ako uviedla, pri bioplynových staniciach bola hranica výkonu stanovená na 1 MW, a odkedy sa začali uplatňovať prísnejšie podmienky nastavili výkon na 0,9 MW a niekedy umiestnili aj tri stanice vedľa seba za účelom splnenia podmienky. Otázkou teda je, či sa pri

nastavovaní kritérií počítalo aj s takýmto kumulovaním výkonu s cieľom obchádzať stanovenú hranicu 300 kW a či existuje kumulatívny vzorec?

Pani Ďuricová uviedla, že správnosť údajov v evidencii bude kontrolovať sprostredkovateľský orgán, tak ako je to navrhnuté v kritériách. Avšak, v rámci doterajšej spolupráce pri nastavovaní kritérií sa už diskutovalo aj o prísnejšej kontrole, ktorá by mohla pokračovať napr. na úrovni existujúcej PS BIOMASA. Zároveň uviedla, že predmetné kritériá predstavujú len rámec a v pripade ich schválenia monitorovacím výborom, bude riadiaci orgán v spolupráci so sprostredkovateľským orgánom musieť pokračovať v nastavovaní procesov, vrátane tých kontrolných, a to aj na úrovni medzirezortnej spolupráce. Čo sa týka umiestňovania zdrojov v určitej výške, je možné túto požiadavku riešiť v podmienkach pri nastavovaní výzvy a táto téma môže byť predmetom diskusie aj na zasadnutí PS BIOMASA, kde bude prizvaný aj odbor ochrany ovzdušia, keďže sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia MŽP SR už členom je. Ďalej vysvetlila, že OP KŽP je nastavený veľmi prísne, keďže riadiaci orgán musí pri takýchto projektoch zabezpečiť súlad s programami kvality ovzdušia, ako aj príslušnou legislatívou v oblasti ochrany ovzdušia, nesmie sa porušovať Stratégia pre redukciu PM₁₀ a pod. Podstatou je podporovať nízkoemisné zariadenia. Podmienky sú nastavené tak, že pri rekonštrukcii energetických zariadení sa nesmú lokálne zvýšiť emisie tuhých znečistujúcich látok (najmä PM₁₀) do ovzdušia, to znamená, že v rámci OP KŽP nie je možná zmena palivovej základne zo zemného plynu na biomasu. Preto sa predpokladá najmä rekonštrukcia zastaraných spaľovacích zariadení na uhlie. A k tretej otázke, čo sa týka nastavenia rozsahu, t. j. príkonu, akonáhle má zariadenie menovitý tepelný príkon pod 300 kW, nepodlieha kritériám. Avšak, ako dodala, v rámci OP KŽP sa podporujú existujúce zariadenia za účelom rekonštrukcie a modernizácie, kde už hovoríme o konkrétnom príkone, nie nové, kde by bol skôr priestor na špekulácie v rámci dimenzovania. Predmetné kritériá možno považovať aj za tzv. pilotný projekt, keďže doteraz na Slovensku zavedené neboli a riadiaci orgán sa bude musieť vysporiadať s množstvom ďalších otázok a riešiť konkrétné prípady aj na úrovni pracovnej skupiny.

Pán Kovács vzniesol otázku týkajúcu sa chránených území, odkiaľ sa nebude môcť táto surovina zbierať a dodávať do zariadení na spaľovanie a teda, či sú tieto chránené územia v materiáli konkrétnie vymenované resp. o aké chránené územia ide? Zároveň dodal, že kritéria sú veľmi dobre spracované, avšak vyjadril obavu, či sa nebudú hľadať okľuky. Ako príklad uviedol vyrúbanie dreva z národného parku, keďže ide o hospodársky les a z hľadiska lesníckeho je možné tam hospodáriť, avšak z pohľadu ochrany prírody môže ísť o určitý stupeň ochranného pásma. Zároveň navrhol, či by nebolo možné napr. spaľovať odpadové drevo určitej hrúbky napr. pod 15 – 20 cm hrúbky, aby sa zabránilo spaľovaniu kvalitného dreva.

Pani Ďuricová odpovedala, že chránené oblasti sú upravené aj v kritériách, konkrétnie v poznámke pod čiarou, kde sa uvádzajú z akej pôdy nesmie pochádzať biomasa použitá na energetické účely, a to sú pralesy a chránené územia. Toto však upravuje aj zákon o ochrane prírody (podľa stupňa ochrany) aj súčasný systém obhospodarovania polnohospodárskej a lesnej pôdy. Riadiaci orgán sa už, v spolupráci s mimovládnymi organizáciami, predbežne zaoberal aj možnosťou kontroly, a to prostredníctvom lesníckych map vychádzajúc z veľmi presnej evidencie podľa jednotky „JPRL“, kedy by bolo možné určiť, či takto evidované drevo nepochádza z chránenej oblasti alebo pralesa na základe prekryvu jednotlivých vrstiev map.

Pani Krakovská vzniesla otázku, kto bude potvrdzovať pôvod dreva v praxi, napríklad ak bude drevo pochádzať z oblastí po kalamitných situáciách a taktiež sa vyjadriala k udržateľnosti projektu napr. v prípade regenerácií sídiel je udržateľnosť stanovaná na minimálne 30 rokov. Taktiež vyjadriala svoj názor, že kritériá považuje za príliš všeobecné.

Pani Ďuricová uviedla, že riadiaci orgán oceni zapojenie ďalších subjektov, kedy by mohli byť pri nastavovaní procesov a kontroly v rámci pracovnej skupiny prediskutované aj takéto otázky z praxe.

Pani Natália Šovkoplias (Únia miest Slovenska) vyjadrila podporu kritériám, keďže podľa jej názoru sú veľmi dobre spracované. Zároveň zdôraznila, že za dôležité považuje ďalej aj nastavenie procesov, čiže diskusia by mala pokračovať. Avšak k samotným kritériám ako sú nastavené vyjadruje podporu.

Pani Paulíková vzniesla otázku, či sú predmetom schvaľovania samotné kritériá alebo aj analytický materiál.

Pani Magulák ozrejmila, že predmetom schvaľovania sú samotné kritériá.

Pani Paulíková uviedla, že zastupuje siet environmentálnych mimovládnych organizácií, ktorej súčasťou je aj LZ VLK, pričom bola požiadana o tlmočenie ich pripomienky vyjadrenej formou hromadnej pripomienky, s ktorou sa stotožnilo viac ako 1000 obyvateľov SR. Táto pripomienka smerovala práve k analytickým podkladom, pričom odhad resp. kvantifikáciu disponibilných zdrojov a spotreby biomasy považujú za mylnú a podľa ich presvedčenia je opačná. V rámci uvedenej pripomienky konštatujú, že toho dreva, resp. dendromasy nie je na území SR až tak veľa, aby mohli byť podporované ďalšie zariadenia, ktoré biomasu spaľujú. Pani Paulíková uviedla, že LZ VLK požiadalo pani Paulíkovú o informovanie aj členov monitorovacieho výboru, že uvedené LZ VLK zvažuje ďalšie kroky, ako aj to, že požiadavke LZ VLK nebolo vyhovené a ich pripomienkami sa riadiaci orgán nezaoberal.

Pani Magulák informovala, že dňa 19. decembra 2016 bolo pracovné stretnutie so zástupcami LZ VLK, s pánom Sabom, so žiadosťou o zaslanie podkladov týkajúcich sa analytickej časti. Ďalej informovala, že všetky údaje použité v analytickej časti pochádzajú zo Zelenej správy alebo databázy Národného lesníckeho centra vo Zvolene. Riadiaci orgán neobdržal podklady, na ktoré sa LZ VLK odvoláva, aby ich mohol použiť aj v rámci analytickej časti predmetného dokumentu. Ďalej uviedla, že zásadná pripomienka LZ VLK je nepodporovať biomasu a nealokovať žiadny finančný príspevok na túto aktivitu. Následne navrhla, aby sa pracovná skupina rozšírila o zástupcov ZMOSu, LZ VLK a odboru ochrany ovzdušia sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia MŽP SR, za účelom nastavenia procesov kontroly dodržiavania kritérií.

Pán Juraj Novák (pozorovateľ za Ministerstvo hospodárstva SR) uviedol, že vypracovanie kritérií víta, keďže je zodpovedný za plnenie cieľov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na národnej úrovni. Pripomenul, že požiadavka vyplýva aj zo záväzného cieľa vypracovať kritériá do roku 2020 a tieto boli vypracované. Ďalej spomenul, že kritéria sú prísnejšie, ako boli pôvodne navrhované zo strany EK.

Pán Mojžiš podľakoval za zabezpečenie procesu spracovania kritérií, pričom uviedol, že aj MVO CEPA – Priatelia Zeme, ktorej je zástupcom, vytvorila niektoré časti dokumentu. Zdôraznil, že po vypracovaní kritérií je potrebné zaoberať sa ďalej aj nastavením procesov, najmä nastavením kontroly. Na zváženie navrh hol zaviesť ešte jedno kritérium, že kalamitná tŕňba nemôže byť predmetom podpory pri preukazovaní pôvodu dreva za účelom vyhnúť sa nekalým praktikám.

Pani Fischerová uviedla, že nesúhlasí so stanovením kritéria, ktoré by vylučovalo kalamitné drevo, keďže riešiť kalamitné drevo, ktoré nie je kalamitné, by nemalo OP KŽP, ale iné inštitúcie.

Pán Mojžiš uviedol, že preto je dôležité nastaviť procesy tak, aby sa dal kontrolovať pôvod suroviny.

Pani Krakovská zdôraznila, že nie celkom súhlasí s tým návrhom, aby sa kalamitné drevo nemohlo použiť ako surovina (palivo), keďže by bolo zlé, ak by sa nedalo použiť drevo, ktoré už nemá inú hodnotu. A navrhla, aby sa to dopracovalo napr. usmernením použitia dreva, ktoré už nemá inú hodnotu.

Pani Magulák zdôraznila, že ide o „D-čkové“ drevo z pohľadu kvalitatívnej triedy dreva, to znamená, že v rámci OP KŽP nie je možné podporovať výrub zdravého lesa. Všetky procesy budú riešené aj v rámci PS BIOMASA.

Pani Magulák podľakovala a požiadala členov monitorovacieho výboru o hlasovanie ku Kritériám udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 – so zameraním na drevnú biomasu.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 29

Za: 27

Proti: 0

Zdržali sa: 2

Záver: Monitorovací výbor schválil Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 – so zameraním na drevnú biomasu.

Následne zhrnula, že PS BIOMASA bude rozšírená o zástupcov ZMOSu, odboru ochrany ovzdušia sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia MŽP SR, pričom prizvaní budú aj zástupcovia LZ VLK. Zároveň vyzvala prítomných členov monitorovacieho výboru, či má ešte niekto záujem byť súčasťou tejto pracovanej skupiny. Nikto z ďalších neprejavil záujem.

BOD 7. Návrh aktualizácie Plánu hodnotenia OP KŽP

Pani Magulák uviedla 7. bod rokovania, ktorým je *návrh aktualizácie Plánu hodnotenia OP KŽP*. Požiadala pána Jozefa Nemca, pracovníka oddelenia metodiky, koordinácie a hodnotenia MŽP SR o stručné oboznámenie členov monitorovacieho výboru o zmenách v návrhu aktualizácie Plánu hodnotenia OP KŽP.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Pán Nemec v prezentácii uviedol, že v rámci uvedeného dokumentu ide v poradí o tretiu aktualizáciu, ktorá sa predkladá členom monitorovacieho výboru na schválenie. K aktualizácii dokumentu sa pristupuje najmä z dôvodu zohľadnenia aktuálneho stavu realizácie hodnotení OP KŽP, aktualizácie harmonogramu niektorých plánovaných hodnotení a zároveň aj s cieľom zohľadnenia odporúčaní EK, najmä čo sa týka odstránenia duplicit hodnotenia a auditu pripravenosti.

Pani Magulák podľakovala za prednesenie informácie a otvorila diskusiu. Do diskusie sa nikto z prítomných členov monitorovacieho výboru neprihlásil.

Kedže monitorovací výbor neboli uznášaniaschopný, nebolo možné pristúpiť k hlasovaniu o tomto bode. Následne pani Magulák informovala, že návrh aktualizácie Plánu hodnotenia

OP KŽP, verzia 2.1 bude na schválenie predložený členom monitorovacieho výboru prostredníctvom písomného rozhodovacieho procesu per rollam.

Záver: *Z dôvodu, že monitorovací výbor nebol uznaniaschopný, bude návrh aktualizácie Plánu hodnotenia OP KŽP predložený na schválenie členom monitorovacieho výboru prostredníctvom písomného rozhodovacieho procesu per rollam.*

BOD 8. Informácia o realizovaných informačných a komunikačných aktivitách v rámci OP KŽP v roku 2016 a plánovaných informačných a komunikačných aktivitách v rámci Ročného komunikačného plánu OP KŽP na rok 2017

Pani Magulák uviedla 8. bod rokovania, ktorým bola Informácia o realizovaných informačných a komunikačných aktivitách v rámci OP KŽP v roku 2016 a zároveň aj informácia o plánovaných informačných a komunikačných aktivitách v roku 2017. Následne požiadala p. Zuzanu Smetanovu, riaditeľku odboru technickej pomoci a programov nadnárodnej spolupráce, o prezentovanie informácie týkajúcej sa realizovaných a komunikačných aktivít a plánovaných aktivítach na rok 2017.

Pani Smetanová odprezentovala vykonané a plánované komunikačné aktivity v rámci OP KŽP v roku 2016, resp. 2017.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Pani Magulák podľakovala za prednesenie informácie, a otvorila diskusiu. Do diskusie sa nikto z prítomných členov monitorovacieho výboru neprihlásil.

Záver: *Monitorovací výbor berie Informáciu o realizovaných informačných a komunikačných aktivitách v rámci OP KŽP v roku 2016 a plánovaných informačných a komunikačných aktivitách v rámci Ročného komunikačného plánu OP KŽP na rok 2017 na vedomie.*

BOD 9. Informácia o stave realizácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP

Pani Magulák uviedla 9. bod programu, ktorým bola Informácia o stave realizácie finančných nástrojov. Táto informácia sa predkladá na základe požiadavky EK. Keďže proces implementácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP (ako aj v rámci iných operačných programov) zastrešuje Slovenská záručná a rozvojová banka, Asset Management, a.s. (ďalej len „SZRB“), riadiaci orgán pre OP KŽP požiadal SZRB o prípravu prezentácie, ktorá bola zaslaná aj pred zasadnutím monitorovacieho výboru. Následne požiadala, aby pán Martin Skaba, portfólio manažér SZRB, informoval, o aktuálnom stave realizácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

V rámci prezentácie pán Skaba okrem iného uviedol aj to, že SZRB, vyhlásila výzvu na výber finančných sprostredkovateľov v rámci OP KŽP, pričom krátko na to, bola EK vydaná príručka ako sa majú finanční sprostredkovatelia vyberať. SZRB nepostupovala spôsobom verejného obstarávania ako požaduje EK, ale použila výnimku v tomto zákone, pričom to bolo odkomunikované aj s Úradom pre verejné obstarávanie, že takúto výnimku je možné uplatniť. Ako uviedol, EK nezastáva názor, že je možné uplatnenie výnimky, a teda stále trvá na postupe verejného obstarávania na výber finančných sprostredkovateľov. Z uvedeného dôvodu boli tieto výzvy zrušené a odvtedy je snaha SZRB znova tento proces spustiť. V tomto zmysle považuje verejné obstarávanie za neflexibilné, resp. nedokáže komplexne posúdiť výber finančných

sprostredkovateľov. Táto problematika si vyžaduje častú komunikáciu s Úradom pre verejné obstarávanie a je predpoklad, že do konca roka 2017 budú ekvitné nástroje opäť naštartované. V prípade iných operačných programov boli tieto nástroje spustené prostredníctvom verejného obstarávania.

Pani Magulák podľakovala za prezentáciu a otvorila diskusiu.

Pán von Busch uviedol, že nie možné považovať za chybu EK, že výber bol zrušený, keďže EK musí postupovať podľa pravidiel, ktorá sú platné pre všetky členské štáty, pričom považuje za správne, že výber finančného sprostredkovateľa bol SZRB zrušený. Taktiež zdôraznil, že táto problematika bude diskutovaná na pôde EK so zástupcami Ministerstva financií SR za účelom identifikácie problémov a predovšetkým bude diskutovaný aj dôvod, prečo celý proces trvá pomerne dlho.

Pán Skaba uviedol, že v SZRB boli v presvedčení, že výnimka sa aplikuje aj na SZRB, avšak, v zmysle názoru EK, sa táto výnimka na SZRB neaplikuje, takže nebolo možné v súlade s ňou postupovať.

Pani Magulák požiadala o vysvetlenie, prečo SZRB postupuje voči jednotlivým riadiacim orgánom inak, pričom nie je zrejmé, prečo nie je možné vyhlásiť verejné obstarávanie na finančných sprostredkovateľov v rámci OP KŽP včas. Taktiež požiadala o uvedenie dôvodu, pre ktorý je potrebné čakať na skúsenosti SZRB, ktoré budú niekedy budúci rok.

Pán Skaba uviedol, že SZRB nepristupuje k jednotlivým riadiacim orgánom inak, ide skôr o komunikáciu s Úradom pre verejné obstarávanie, kedy musel byť zvolený postup, ako efektívne postupovať pri výbere finančných sprostredkovateľov, a teda závery boli tie, že SZRB bude postupovať od jednoduchších finančných nástrojov, ide o tzv. bankové produkty, ktoré už boli využité v minulom programovom období. Čo sa týka nástrojov ktoré sú predpokladané aj v ex ante analýze, ktorá bola vypracovaná Európskou investičnou bankou pre OP KŽP, ide o ekvitné nástroje, ktoré sú pomerne zložitejšie z pohľadu verejného obstarávania, kde je tých problémov oveľa viac. Ide teda predovšetkým o komunikáciu s Úradom pre verejné obstarávanie.

Pani Magulák zdôraznila, že podľa informácie, ktorú riadiaci orgán obdržal 16. 12. 2016, EK zaslala stanovisko, aby sa zrušil výber, ktorý bol vyhlásený SZRB 25. 7. 2016. Odvtedy prešlo dosť dlhé obdobie na to, aby bolo verejné obstarávanie znova vyhlásené. Zároveň upozornila aj na to, že ani súčasťou prezentácie nebola informácia o tom, kedy konkrétnie bude vyhlásené verejné obstarávanie na výber finančných sprostredkovateľov v rámci OP KŽP.

Pán Skaba uviedol, že v pláne je vyhlásiť verejné obstarávanie na výber finančných sprostredkovateľov do konca roka 2017, avšak stále prebieha komunikácia s Úradom pre verejné obstarávanie a teda nie je možné prisľúbiť, že sa nevyskytnú aj neočakávané problémy.

Pani Magulák uzavrela diskusiu a uviedla, že na ďalšom zasadnutí monitorovacieho výboru bude opäť SZRB požadaná o poskytnutie informácie týkajúcej sa stavu realizácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP.

Záver: Monitorovaci výbor berie Informáciu o stave realizácie finančných nástrojov v rámci OP KŽP na vedomie.

BOD 10. Informácia o výsledkoch činnosti pracovnej skupiny monitorovacieho výboru

Pani Magulák uviedla 10. Bod, ktorým bola Informácia o výsledkoch činnosti Pracovnej skupiny monitorovacieho výboru pre podporu opatrení využívajúcich zelenú infraštruktúru v rámci výziev na ochranu pred povodňami (ďalej len „pracovná skupina“). Požiadala pani Zdenku Kurčíkovú, pracovníčku oddelenia programovania a monitorovania MŽP SR o informáciu týkajúcou sa výsledkov činnosti pracovnej skupiny monitorovacieho výboru.

Pani Kurčíková odprezentovala činnosť pracovnej skupiny, ktorej výsledkom boli podklady do dvoch výziev zameraných na preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodného toku (18. výzva), ako aj viazané na vodný tok (21. výzva). Riadiaci orgán oceňuje spoluprácu v rámci pracovnej skupiny medzi všetkými jej členmi, vrátane zástupcov mimovládnych organizácií, ktorá prispela k stanoveniu podmienok výziev, najmä pokial' ide o podporu zelených opatrení.

Prezentácia – zverejnená v rámci dokumentov zo 4. zasadnutia na web stránke <http://www.op-kzp.sk/>

Pani Magulák podľakovala za prezentáciu a otvorila diskusiu.

Pani Paulíková označila za problematickú oblasť práve Vodný plán Slovenska, na ktorý sa OP KŽP odkazuje, keďže súčasťou Vodného plánu Slovenska sú aj Plány manažmentu povodňového rizika (ďalej len „PMPR“). V súčasnosti sa totiž ukazuje, že mnohé obce, ktoré majú viditeľne problémy s povodňami, nie sú v týchto plánoch definované ako ohrozené, čo znamená, že nie sú oprávnenými na podporu z OP KŽP, pričom v týchto oblastiach dochádza k povodniám. A teda táto skutočnosť ovplyvňuje aj záujem o výzvy a nie je zatial' jasné, ako sa bude daná problematika riešiť.

Pani Magulák členov monitorovacieho výboru informovala, že na úrovni štátneho tajomníka MŽP SR pána Norberta Kurillu prebehlo pracovné stretnutie aj za účasti pani Paulíkovej, ako aj za účasti generálneho riaditeľa sekcie vôd MŽP SR, do ktorej gescie spadá Vodný plán Slovenska. Riadiaci orgán bude požadovať od sekcie vôd návrh na vyriešenie danej situácie. Riadiaci orgán riešenie vidí v prehodnotení Vodného Plánu Slovenska – PMPR, čo si však vyžaduje podstatne dlhší čas. Aktualizácia PMPR by mala prebehnúť do roku 2021. To znamená, že riadiaci orgán sa bude priebežne informovať, či sa pristúpi k prehodnoteniu PMPR aj skôr.

Pani Krakovská uviedla, že súhlasí so skorším prehodnotením PMPR, ktoré sú súčasťou Vodného plánu Slovenska.

Pani Magulák podľakovala za diskusiu.

Záver: Monitorovací výbor berie Informáciu o výsledkoch činnosti pracovnej skupiny monitorovacieho výboru na vedomie.

BOD 11. Rôzne

Pani Magulák uviedla 11. bod rokovania „Rôzne“. V rámci tohto bodu pani Magulák informovala, že riadiaci orgán pripravuje v 26. týždni vyhlásiť samostatný písomný rozhodovací proces per rollam. V rámci samostatnej písomnej procedúry pre rollam bude zaslaný na schválenie návrh na zmenu Kritérií pre výber projektov. Ako uviedla, potreba zmeny kritérií pre výber projektov vyplýva z úloh uložených ministru životného prostredia SR uznesením vlády SR č. 153/2017 zo dňa 5. apríla 2017 k *Informácii o stave podpory najmenej rozvinutých*

okresov Kežmarok a Lučenec. Predmetom zmeny kritérií pre výber projektov bude doplnenie kritéria zohľadňujúceho „Región prijímajúci pomoc“, ako to vyplýva z úlohy z predmetného uznesenia vlády SR s termínom splnenia do 15. 07. 2017.

Taktiež informovala o návrhu členky monitorovacieho výboru pani Paulíkovej, ktorá v monitorovacom výbere zastupuje mimovládne organizácie, na zmenu štatútu pracovnej skupiny monitorovacieho výboru pre podporu zelených opatrení v rámci výziev na ochranu pred povodňami. Návrh spočíva v doplnení špecifikácie opatrení o aktivitu týkajúcu sa vodozádržných opatrení v urbanizovanej krajine. Tento návrh bude taktiež predmetom samostatnej písomnej procedúry pre rollam.

BOD 12. Záver

Pani Magulák zhrnula priebeh 4. zasadnutia monitorovacieho výboru a závery z neho vyplývajúce. Pripomenula úlohy, ktoré vyplynuli na ďalšie zasadnutie monitorovacieho výboru. To sa z dôvodu návrhu revízie OP KŽP pravdepodobne bude konať v druhej polovici roka 2017. Záverom podľačovala všetkým prítomným za účasť na zasadnutí monitorovacieho výboru.

Prílohy:

- Prezenčná listina
- Uznesenie Monitorovacieho výboru pre Operačný program Kvalita životného prostredia na programové obdobie 2014 – 2020 č. 8 zo dňa 20. 06. 2017

Zapísala:

Ing. Jana Rolínová
tajomník monitorovacieho výboru

Podpis:

Overil:

Ing. Juraj Gmíterko
overovateľ

Podpis:

